

IZGLĪTĪBAS, VALODU UN DIZAINA FAKULTĀTE

Studiju virziens

IZGLĪTĪBA, PEDAGOĢIJA UN SPORTS

Akadēmiskās maģistra studiju programmas

IZGLĪTĪBAS ZINĀTNES

LICENCĒŠANAS ZIŅOJUMS

Studiju virziens akreditēts līdz 2023. gada 31. decembrim

Studiju virziena vadītājs prof., Dr.paed. Jānis Dzerviniks

APSTIPRINĀTS

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas Senāta sēdē 31.03.2020.

Senāta lēmums Nr. 1

APSTIPRINĀTS

Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas Studiju padomes sēdē 11.02.2020.

Protokols Nr. 10

APSTIPRINĀTS

Izglītības, valodu un dizaina fakultātes domes sēdē 10.02.2020.

Protokols Nr. 6

Rēzekne 2020

**ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU**

SATURA RĀDĪTĀJS

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam.....	3
1.1.Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība RTA stratēģijai un studiju virzienam	3
1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums.....	11
1.3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē..	14
1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvas.....	19
II. Resursi un nodrošinājums.....	23
2.1. Studiju bāze.....	23
2.2. Informatīvais un metodiskais nodrošinājums.....	23
2.3.Finansiālā bāze.....	26
2.4.Materiāltehniskā bāze.....	28
III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms.....	29
3.1. Studiju programmas saturs.....	29
3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms.....	31
3.3. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēma.....	33
3.4. Ieinteresēto pušu iesaiste studiju programmas pilnveidē.....	35
IV.Mācībspēki.....	44
4.1. Mācībspēku atlases kritēriji.....	44
4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstība normatīvo aktu prasībām.....	45
4.3. Mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana.....	45
V.Pielikumi.....	47
1.pielikums Salīdzinājums ar citu augstskolu/ koledžu studiju programmām.....	48
2. pielikums Pilna laika un nepilna laika studiju plānojums.....	56
3.pielikums Studiju programmas atbilstības valsts izglītības standartam novērtējums..	64
4.pielikums Studiju kursu apraksti.....	66
5.pielikums Studiju kursu/ moduļu kartējums.....	318
6. pielikums Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļai.....	323
7.pielikums Darba devēju atsauksmes.....	325
8. pielikums Mācībspēku saraksts.....	333
9.pielikums Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām.....	356
10.pielikums Nolikums par praksēm un līguma par praksi paraugs.....	381

I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam

1.1. Studiju programmas izveides pamatojums un atbilstība RTA stratēģijai un studiju virzienam

Lai radītu konceptuāli jaunu kompetencēs balstītas, ar pētījumiem pamatotas maģistra līmeņa izglītības modeli Latvijā, samazinātu fragmentāciju un konsolidētu esošos resursus, paaugstinot maģistra līmeņa programmas kvalitāti, piedāvājot uz studējošo vajadzībām vērstu, inovatīvu un aktuālu programmu, Latvijas Universitātei (turpmāk – LU), Liepājas Universitātei (turpmāk – LiepU), Daugavpils Universitātei (turpmāk – DU) un Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijai (turpmāk – RTA) sadarbojoties, ir izstrādāta jauna akadēmiskā maģistra studiju programma “Izglītības zinātnes”.

Programma ir izstrādāta LU projektā “Latvijas Universitātes inovatīvas, pētniecībā balstītas studiju virziena “Izglītība, pedagoģija un sports” studiju programmas”, kas atbilstīgi SAM 8.2.1.pasākuma mērķim paredz studiju virziena “Izglītība, pedagoģija un sports” studiju programmu skaita samazināšanu. Programma izstrādāta, pamatojoties uz **IZM informatīvajā ziņojumā “Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības nodrošināšanai Latvijā”¹** izvirzītajiem pedagogu izglītību strukturējošiem principiem un saskaņā ar “**Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas pedagogu izglītības attīstības plānu 2018.–2023. gadam**”. IZM informatīvais ziņojums “Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības nodrošināšanai Latvijā” paredz visiem sadarbības partneriem kopīgi izstrādāt maģistra programmas standartu un saturu.

Līdz šim RTA tiek īstenotas 3 maģistra līmeņa programmas studiju virzienā “Izglītība, pedagoģija un sports”, kas atbilstīgi “Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas pedagogu izglītības attīstības plānam 2018.–2023. gadam” tiks slēgtas 2022. gadā. To vietā ir izstrādāta akadēmiskā maģistra studiju programma „Izglītības zinātnes”.

Maģistra programma “Izglītības zinātnes” turpina labākās akadēmiskās tradīcijas maģistra programmu līmenī, kā arī veido jaunu – daudz mērķtiecīgāk un strukturētāk izstrādātu, mūsdienīgu un inovatīvu – piedāvājumu pedagogiem un citiem speciālistiem, kas vēlas pilnveidot pedagoģiskās, izglītības vadības un pētnieciskās kompetences.

Jaunā konsolidētā maģistra studiju programma tiek veidota, ņemot vērā faktu, ka Latvijas augstākajā izglītībā pēdējos gados samazinās studentu skaits², kas augstākajai izglītībai izvirza jaunus uzdevumus, veicinot kļūt par konkurētspējīgu tatsaimniecības nozari, efektīvi pārvaldot resursus, vienlaikus piedāvājot uz studentu mācīšanās vajadzībām orientētu un darba tirgum aktuālu studiju programmu.

Maģistra studiju programma “Izglītības zinātnes” ir izveidota saskaņā ar:

- Latvijas Republikas Augstskolu likumu;
- Ministru kabineta noteikumiem Nr. 27 (09.01.2018.) “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa “Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu” pirmās un otrās projektu iesniegumu atlases kārtas īstenošanas noteikumiem”;
- Izglītības un zinātnes ministrijas informatīvo ziņojumu “Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības nodrošināšanai Latvijā” (23.11.2017.);

¹ https://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_visp/IZMinfozinoj_14112017_skolotaju_izglitiba.pdf

² http://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_augst/Parskats-par-Latvijas-augstako-izglitibu-2017gada.pdf

- Izglītības attīstības pamatnostādņem 2014.- 2020.g.;
- Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovāciju pamatnostādņem 2014.- 2020.g.;
- Ministru kabineta noteikumiem Nr. 240 (21.06.2019.) Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu³;
- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģiju (Latvija 2030);
- Latvijas Nacionālais attīstības plānu 2014.–2020. gadam (NAP2020);
- Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas darbības un attīstības stratēģiju 2016.–2023.gadam;
- Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas Zinātniskās darbības stratēģiju 2019.–2023.gadam;
- Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas Pedagogu izglītības attīstības plānu 2018.–2023. gadam;
- Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas Pedagogu izglītības komunikācijas un publicitātes plānu 2018.-2023.gadam;

Kvalitatīvas izglītības pieejamību Latvijā nodrošina augstākās izglītības institūcijas, t.sk. RTA, īstenojot pilna cikla pedagogu izglītības studijas studiju virzienā „Izglītība, pedagoģija un sports” pēctecīgā skolotāju sagatavošanas sistēmā, kopsakarībā ar pētniecības un zinātnes attīstību, ko nosaka **RTA darbības un attīstības stratēģija 2016.–2023.gadam**. Tā nosaka gan RTA attīstību kopumā, gan prioritātes studiju virzienu un tajos iekļauto studiju programmu attīstībā. RTA darbības vispārējais mērķis ir stiprināt RTA stratēģisko lomu Latgales reģionā, Latvijas un Eiropas augstākās izglītības un zinātnisko institūciju sistēmā, pozicionējot sevi kā tehnoloģiju akadēmiju, pievēršoties daudznozaru tehnoloģisko risinājumu izstrādei, apguvei, izpētei, popularizēšanai un pielietošanai, aktualizējot starpdisciplinārās saiknes būtisko lomu augstākās izglītības un zinātnes attīstībā Latvijā, primāri mazinot Latgales reģiona attīstību kavējošos faktorus, garantējot inovatīvu, tradicionālajām tautsaimniecības nozarēm, radošajai un kultūras industrijai nepieciešamu produktu izstrādi un praktisku realizāciju.

RTA stratēģiskie mērķi un uzdevumi ir vērsti uz to, lai nodrošinātu uz inovatīvu tehnoloģiju izstrādi, apguvi un piemērošanu vērstu studiju virzienu mērķtiecīgu, saskaņotu un pēctecīgu īstenošanu Latgales reģionā, sagatavojot Latgales, Latvijas, Eiropas ekonomikas izaugsmei nepieciešamos speciālistus, veicinot jauno speciālistu iesaisti zinātnē un pētniecībā; nodrošināt tehnoloģisko izcilību un inovāciju pārnesi speciālās un iekļaujošās izglītības, socializācijas un resocializācijas, sabiedrības veselības un labklājības, cilvēkdrošības jautājumu risināšanai Latgales reģionā un Latvijā kopumā.

Studiju programmas saturs ietver atvērtību jaunajam, inovatīvajam, izprotot globālos un lokālos, sociālpolitiskos, ekonomiskos un izglītības procesus, paredzot profesionālās un pētnieciskās kompetences pilnveidi radošai pašpieredzei un darbībai dažādās sociālās vidēs, izmantojot komunikācijas tehnoloģijas un resursus. Studiju programmas apguve sniedz padziļinātas zināšanas un kritisku izpratni par izglītības nacionālajām iezīmēm, sabiedrības sociokultūras aspektiem un attīstības tendencēm vienotajā Eiropa izglītības telpā.

Maģistra programmā “Izglītības zinātnes” nozīmīga ir pētnieciskā komponente, īstenojot pētniecisko darbību maģistra programmā, sadarbojoties ar RTA pētniekiem, iekļaujoties pētnieku grupās, īstenojot pētījumus un sagatavojot studentus tālākajām studijām doktorantūrā.

Programmas izstrāde un īstenošana atbilst RTA Zinātniskās darbības stratēģijā 2019.–2023. gadam definētajam zinātniskās darbības mērķim: pētniecības un

³ <https://likumi.lv/doc.php?id=266187>

pedagoģiskā darba sinerģija, nodrošinot augstas kvalitātes konkurētspējīgu speciālistu sagatavošanu.

Maģistra studiju programmas “Izglītības zinātnes” mērķis:

sekmēt studentu profesionālās pedagoģiskās, vadības un pētnieciskās kompetences pilnveidi konkurētspējai izglītībā, motivēt tālākai akadēmiskai izaugsmei.

Studiju programmas uzdevumi:

1. veicināt studentu pētniecisko lietpratību, integrējot jaunākās zinātniskās atziņas un inovatīvās idejas pētnieciskajā darbībā;
2. veicināt studentu pedagoģiskās kompetences attīstību, gatavību plānot, īstenot, novērtēt un attīstīt izglītojošo darbību atbilstīgi izglītības mērķgrupu mācīšanās vajadzībām, dažādām spējām un priekšzināšanām, izglītības institūciju un izglītības sistēmas attīstības iekšējiem un ārējiem nosacījumiem;
3. veicināt studentu vadības un līdera kompetenci, īstenojot pārmaiņu vadību;
4. sekmēt studentu līdzdalību un līdzatbildību, veicinot kompetentas, atbildīgas un mūžizglītībai motivētas personības veidošanos;
5. veicināt studentu profesionālās un akadēmiskās ētikas standartu izpratni un to ievērošanu praktiskajā darbībā.

Sasniedzamie studiju rezultāti:

Studiju programmas rezultāti formulēti atbilstīgi Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras⁴ (EKI) un Latvijas kvalifikācijas ietvarstruktūras⁵ (LKI) 7. līmenim un Eiropas augstākās izglītības telpas kvalifikāciju ietvarstruktūras otrā cikla kvalifikāciju līmenim⁶.

Zināšanas:

1. izpratne par izglītības zinātnēm (tajās integrējot arī citas ar cilvēka dzīvesdarbību saistītas zinātnes) un to apakšnozarēm, teoriju un praksi, izglītības sistēmām, vēsturi, attīstības tendencēm, pētnieciskajām aktualitātēm Latvijā, Eiropā un pasaulē;
2. izpratne par pētniecisko procesu, kas ietver pētniecisko loģiku, daudzveidīgas pētniecības metodes, pētījuma datu interpretāciju un izplatīšanu;
3. kritiska izpratne par izglītības teoriju, pētījumu un pedagoģisko likumsakarību saistību ar praksi;
4. izpratne par pedagoģisko procesu un optimālu mācīšanās vidi daudzveidīgos izglītības kontekstos;
5. demonstrētas integrētas zināšanas un izpratība par izglītības vadību, dalībnieku savstarpējo mijiedarbību izglītības procesā dažādās izglītības pakāpēs, pētnieciskajā procesā, mentordarbību izglītībā, komunikāciju komandu darbā izglītības institūcijās dažādos līmeņos.

Prasmes:

⁴ Eiropas kvalifikāciju ietvarstruktūras līmeņu apraksti. http://www.nki-latvija.lv/content/files/EKI-limenu-apraksti_1.pdf

⁵ Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūras (LKI) līmenim atbilstošo zināšanu, prasmju un kompetenču apraksti. <http://www.nki-latvija.lv/content/files/LKI%20limenu%20aprakstu%20tabula%202017.pdf>

⁶ EHEA. Paris Communiqué. Appendix III: Overarching Framework of Qualifications of the European Higher Education Area (revised 2018) The Framework of Qualifications for the European Higher Education Area. http://www.ehea.info/media.ehea.info/file/2018_Paris/77/8/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf

1. sistēmiski un kritiski analizē ar izglītību saistītus sabiedrības procesus, teorijas, pētniecībā iegūtos datus, izglītības politikas un tiesiskās aktualitātes Latvijā, Eiropā un pasaulē;
2. kritiski analizē sarežģītas izglītības zinātņu problēmas dažādos izglītības līmeņos un profesionālajā darbībā, pamatojot un argumentēti mutvārdos un rakstveidā aizstāvēt savu viedokli;
3. plāno, īsteno, novērtē un pilnveido pedagoģisko darbību atbilstīgi dažādu izglītības mērķgrupu vajadzībām dažādos kontekstos, veidojot drošu un atbalstošu, optimālu mācību vidi;
4. formulē, analītiski apraksta un prezentē informāciju, problēmas un risinājumus izglītības zinātnēs pedagoga un izglītības vadītāju profesionālajā darbībā;
5. argumentēti izskaidro un diskutē par sarežģītiem vai sistēmiskiem izglītības zinātņu un pedagoga, izglītības vadītāju profesionālās darbības aspektiem, starptautisku un lokālu pētījumu rezultātiem gan ar nozares speciālistiem, gan ar nespēcīalistiem un plašāku sabiedrību, prezentē dažādās auditorijās pētniecībā iegūtos rezultātus;
6. patstāvīgi izmanto teorijas, metodes un problēmu risināšanas prasmes, lai veiktu pētniecisku darbību izglītības zinātnēs.

Kompetences:

1. patstāvīgi formulē un kritiski analizē sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas izglītības nozarē, pamato lēmumus, nepieciešamības gadījumā veic problēmu papildu analīzi, izmantojot iegūtās zināšanas un prasmes jaunās vai neprognozētās situācijās;
2. integrē dažādu jomu zināšanas un prasmes autonomā lēmumu pieņemšanas procesā, dod ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības un profesionālās darbības metožu attīstībā, ievērojot ētisko atbildību par zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz sabiedrību ilgspējīgas attīstības kontekstā;
3. rosina un īsteno inovatīvas, teorētiskos un pētījumos pamatotas pārmaiņas izglītības jomā savā darbavietā un sabiedrībā, atbildīgi novērtējot darbības iespējamo ietekmi uz izglītības jomas un sabiedrības savstarpējām attiecībām;
4. vada vai koordinē starpdisciplināras komandas, praksē īsteno mentordarbību, veic izglītojošo darbu atbilstīgi dažādu izglītības mērķgrupu vajadzībām iekļaujošā izglītības vidē, uzņemoties atbildību par savu iniciatīvu, par personāla un komandas darba rezultātiem;
5. reflektē par savu mācīšanās procesu un sasniegtajiem rezultātiem, virza savu turpmāko zināšanu, prasmju un kompetences pilnveidi.

Plānoto studiju rezultātu sasniegšanā un savstarpējā sasaiste novērtēta, veicot studiju rezultātu kartēšanu (skat. 3.1. sadaļu un 5. pielikumu).

Maģistra studiju programma "Izglītības zinātnes" ir veidota kā īsā programma (pilnā laikā – 1,3 gadi, nepilnā laikā - 1,8 gadi, 50 KP) un garā programma (pilnā laikā – 2 gadi, nepilnā laikā – 2,5 gadi, 80 KP). 50 KP programma paredz iespēju maģistra līmenī apgūt zināšanas, pilnveidot prasmes un attīstīt kompetences studiju moduļos kādā no mūsdienu izglītības videi aktuālām jomām: "Dažādība un iekļaušanās izglītībā", "Mācīšanās un mācīšana lietpratībai" un "Izglītības vadība". 50 KP programmas galvenā mērķgrupa ir skolotāji, taču maģistra programma piedāvā iespēju arī citu jomu speciālistiem studēt programmā. Izpildot uzņemšanas nosacījumus, viņi varēs izvēlēties studēt moduli "Izglītības vadība", kā arī 80 KP programmas moduli "Pedagoģija". Modulī "Pedagoģija" ir iespēja mērķtiecīgi apgūt pedagoģiskās un pedagoģiskās vadības kompetences un attīstīt pētnieciskās kompetences tiem studentiem, kam iepriekš nav bijusi pedagoģiskā izglītība.

Tā kā viena no Eiropas Komisijas noteiktajām prioritātēm ir mūžizglītība⁷, maģistra programma paredz nodrošināt iespēju studentiem studēt augstākā līmeņa studijās, īstenojot savu mūžizglītības potenciālu, profesionāli un akadēmiski pilnveidojoties, specializējoties kādā no izglītības virzieniem, iegūstot akadēmisko izglītību un maģistra grādu Izglītības zinātnēs.

50 KP programma piedāvās iespēju specializēties kādā no 3 moduļiem: “Mācīšana un mācīšanās lietpratībai”, “Dažādība un iekļaušanās izglītībā”, “Izglītības vadība”.

Studiju moduļa **“Dažādība un iekļaušanās izglītībā”** apguve sekmēs izpratni par cilvēka dažādību kā bagātinošu faktoru izglītībā. Globalizācijas un digitalizācijas laikmetā dažādība ir neatņemama mūsu ikdienas sastāvdaļa. Termins „dažādība” ietver atšķirības un līdzības, piemēram, dzimums, vecums, pieredze, uzskati, uzvedības modeļi, valoda, etniskā un reliģiskā piederība, speciālās vajadzības un seksuālā orientācija. Mērķis ir veicināt pedagogu izpratni un paaugstināt pedagoģisko un pedagoģiskās vadības kompetenci saistībā ar dažādības jautājumu risināšanu izglītības kontekstā, meklējot un izmantojot pētniecībā balstītus paņēmienus. Dažādības kompetence ir viena no 21.gs. atslēgas kompetencēm un ir nepieciešama visu jomu speciālistiem, īpaši izglītības jomā strādājošiem.

Studiju modulī **“Mācīšanās un mācīšana lietpratībai”** studenti risinās mūsdienu izglītības daudzveidīgās problēmas, kas saistītas ar jaunajiem izaicinājumiem un pārmaiņām izglītības politikā un praksē, projekta “Skola 2030” īstenošanu Latvijas skolās, jauno pamatzglītības standarta ieviešanu, veicinot starpdisciplināru, starppriekšmetu pedagoģiskās un pētnieciskās darbības integrāciju un patstāvīgu uz ilgtspējīgu attīstību orientētu pedagoģiskās kompetences attīstību.

Studiju modulī **“Izglītības vadība”** tiks attīstīta studentu izpratne un papildinātas teorētiskās un praktiskās zināšanas par izglītības vadību, par izglītības politiku valstī un pašvaldībās, organizāciju vadību, līderību izglītībā, izglītības ekonomiku, izglītības darba vadīšanu, kā arī personāla vadīšanu izglītības iestādēs, attīstot izglītības iestāžu vadītājam, sporta vadītājam un pedagogam – vadītājam nepieciešamās praktiskā darba prasmes un kompetences.

Studiju modulī **“Pedagoģija”** iespēja apgūt pedagoģiskās, pedagoģiskās līderības un pētniecisko kompetenci studentiem ar vai bez iepriekšējās pedagoģiskās izglītības.

Modulis “Pedagoģija” piedāvās studentiem attīstīt pedagoģisko kompetenci un pedagoģiskās vadības kompetenci, apgūstot mācīšanas un mācīšanās teorētiskos un praktiskos aspektus, mācīšanas un mācīšanās tehnoloģijas, pedagoģisko vadību, komunikāciju un sadarbību, gūstot priekšstatu par pedagoģijas apakšnozarēm, padziļinot zināšanas un izpratni par pētniecībā balstītu izglītības praksi, rosinot studentus kļūt par teorētiskos un akadēmiskās prakses pētījumos pamatotu pārmaiņu aģentiem mūsdienu sabiedrības mainīgajos transformatīvajos procesos, tādējādi atbalstot arī viņu karjeras izaugsmi darba vidē.

Viena no programmas konkurētspējīgām priekšrocībām ir spēja ātri reaģēt uz izglītības profesionāļu tālākizglītības vajadzībām, no vienas puses, nodrošinot klientcentrētu pieeju, no otras puses, nodrošinot programmas finansiālu rentabilitāti. Katrs atsevišķais kurss var tikt piedāvāts arī kā tālākizglītības kurss, tādējādi studenti var pakāpeniski apgūt programmu neierobežotā laikā, pēc tam, attiecīgi iestājoties programmā, apgūt atlikušos nepieciešamos kursus un iegūt maģistra grādu. Tas saskan arī ar pasaulē aktuālajām mūžizglītības tendencēm.

⁷ <https://www.esfondi.lv/izglitiba-prasmes-muzizglitiba>

Programmas elastīgums tiek nodrošināts gan programmas īsajos moduļos, gan garajā modulī plānojot kopīgu A daļu (obligātā), arī daļēji B daļu (ierobežotā izvēle), kurā iekļauti kursi, kas tiktu īstenoti vienlaikus īsajos un garajā modulī.

Lai nodrošinātu **internacionalizāciju**, programma daļēji tiks piedāvāta arī **angļu valodā**. Angļu valodā tiks piedāvāta 50 KP programmas modulis: "Izglītības vadība". Tiek plānots, ka arī pārējie moduļi nākotnē tiks piedāvāti angļu valodā.

50 KP programmas moduļu specializācijas kursi B daļā veidoti tā, lai atbalstītu studentu specifiskās pētnieciskās, vadības un pedagoģiskās kompetenču pilnveidi, kas cieši saistās ar viņu profesionālajām vajadzībām darba vietā, kā arī iespēju gūt teorētiski pamatotus un pētniecībā balstītus risinājumus praksei. Studentiem tiek piedāvāta ierobežotās izvēles kontekstā izvēlēties kursus, kas var būt tieši saistīti ar specializāciju, padziļinot studentu zināšanas, prasmes kompetences izvēlētajā specializācijā. Tajā pat laikā ir iespējams, ka izvēle var nebūt cieši saistīta ar izvēlēto specializāciju, taču pilnveidos profesionālās kompetences jomā, kur studenti sajūt tās kā nepietiekamas. Attiecīgi izvēle ir iespējama - 4 KP apjomā (50 KP programmas moduļos) vai 6 KP apjomā (80 KP programmas modulī). 80 KP programmas modulī studenti varēs izvēlēties kursus 6 KP apjomā no citiem moduļiem.

Izstrādājot programmu, tajā mērķtiecīgi tika ietvertas vairākas mūsdienu izglītībai nozīmīgas caurviju kompetences: prasme kritiski analizēt dažādas ar izglītību saistītas problēmas valsts un starptautiskajā kontekstā, kā arī prasme veikt teorijās un praksē balstītus pētījumus, pilnveidojot praksi, īstenojot nepieciešamās pārmaiņas darba vietā, izmantojot izglītības tehnoloģiskos risinājumus, uzturot augstus ētiskos standartus ikdienā, kā arī komunikācijā ar sabiedrību. Caurviju kompetences ietvertas kursu aprakstos gan izvirzīto mērķu, uzdevumu, gan sasniedzamo rezultātu un īstenojamo uzdevumu veidā.

Programmā studenti pilnveidos darba tirgū pieprasītas pētnieciskās, vadības un pedagoģiskās kompetences septītajā LKI līmenī, lai izmantotu nodarbinātības iespējas Latvijas Republikas profesiju klasifikatoram atbilstošā 3., 2. un 1. pamatgrupas līmenī. Maģistra programmas mūžizglītības orientācija paredz, ka programmas absolventi būs kompetenti turpināt studijas 1) doktora studijās; 2) Eiropas Savienības programmās mobilitātei un sadarbībai augstākajā izglītībā, piem., Erasmus+; 3) Eiropas Savienības programmās, kas paredz profesionālo izaugsmi un piedāvā apgūt izglītības globālās aktualitātes, piem., Erasmus+; 4) tālākizglītībā, pašmācībā.

Programmas unikalitāti raksturo vairāki aspekti:

- pirmo reizi Latvijā un Baltijā tiek izstrādāta maģistra līmeņa programma, kuras veidošanā vienlaikus ir iesaistījušās vairākas Latvijas augstskolas. LU vadībā programmas satura izstrādi no 2018. gada oktobra kopā ir īstenojušas četras augstskolas: LU, LiepU, RTA un DU. Kopš 2018. gada oktobra visu augstskolu eksperti ir strādājuši kopīgā komandā pie vienotas maģistra programmas koncepcijas izveides, definējot mērķus, uzdevumus, sasniedzamos rezultātus, kā arī izstrādājot programmas saturu. IZM tālāk plāno izstrādāt vienotu maģistra programmas standartu, kas būs saistošs visām augstskolām, kas Latvijā īsteno maģistra līmeņa izglītību izglītības zinātnēs. Programmas, pamatojoties vienotā maģistra programmas standartā, tiks licencētas un īstenotas visās četrās augstskolās. Tas gan mazinās sadrumstalotību un fragmentāciju, gan vienlaikus palielinās maģistra programmas kvalitāti, veicinās sadarbību starp augstskolām, docētājiem un studentiem, nodrošinās klientcentrētu maģistra līmeņa programmas īstenošanu. Maģistra programma tiks īstenota LU, LiepU, RTA un DU. Vienīgais pašlaik zināmais konkurents Latvijas Lauksaimniecības universitāte, kur tiek īstenota līdzīga programma, 2023.gadā ir plānojusi slēgt studiju virzienu "Izglītība, pedagoģija un sports".

- Satura ziņā pirmo reizi Latvijā skolotājiem tiek piedāvāta iespēja specializēties vairākos virzienos, kas atbilst šī brīža izglītības aktualitātēm un profesionālās izglītības vajadzībām. Parasti šādās programmās citviet Eiropā piedāvā specializāciju tikai vienā virzienā. Programmas izveides procesā tika apzināta (pamatojoties elektroniskās aptaujas rezultātos) skolotāju motivācija un vajadzības studēt maģistratūrā, tas kalpoja par pamatu programmas satura izstrādei un izvēlētajām specializācijām.
- 50KP programmas modulus ir iespējams apgūt īsā laikā – 1,3 gadu laikā, savienojot studijas un darbu. Studentiem tiks piedāvāts nodarbību grafiks, kas ļauj vienlaikus kvalitatīvi studēt un turpināt strādāt.
- Katrs atsevišķais maģistra programmas kurss tiks piedāvāts arī kā tālākizglītības kurss, tādējādi studenti var pakāpeniski apgūt programmu neierobežotā laikā, pēc tam, attiecīgi iestājoties programmā, apgūt trūkstošos kursus, uzrakstot Maģistra darbu, iegūtu Maģistra grādu.
- 80KP programmas modulī tiek piedāvāta iespēja apgūt pedagoģiju studentiem, kam iepriekšējā izglītība nav bijusi sasistīta ar pedagoģiju. Studenti pēc šī moduļa apguves varēs izmantot savu izglītību visplašākajā veidā, strādājot augstākās izglītības iestādēs, mācību centros un citur.

Studiju programmas mērķauditorija

Tā kā viena no Eiropas Komisijas noteiktajām prioritātēm ir mūžizglītība⁸, maģistra programma paredz nodrošināt iespēju studentiem studēt augstākā līmeņa studijās, īstenojot savu mūžizglītības potenciālu, iegūstot akadēmisko izglītību un maģistra grādu Izglītības zinātnēs.

Maģistra studiju programma “Izglītības zinātnes” paredzēta gan jau esošajiem skolotājiem, izglītības jomas speciālistiem, lai atbalstītu viņus veidot starpdisciplināru, daudzpusīgu un novatorisku pedagoģisko praksi, gan arī lai atbalstītu citu jomu speciālistus, kas iepriekšējo izglītību ieguvuši no pedagoģijas atšķirīgā jomā, un vēlas attīstīt pedagoģisko un vadības kompetenci. Programmā tiks nodrošināta iespēja iegūt zinātniskajos pētījumos balstītu, starptautiski atzītu akadēmisko maģistra līmeņa izglītību, kas rosinās uzsākt pārmaiņas, inovācijas un modernizāciju izglītības praksē, vienlaikus studentiem pilnveidojot savu pedagoģisko un vadības profesionālo kompetenci.

Programmas modulis “Dažādība un iekļaušanās izglītībā” (50 KP) domāts skolotājiem, izglītības iestāžu vadītājiem, speciālajiem pedagogiem, logopēdiem un sociālajiem pedagogiem ar pedagoģisko izglītību. Potenciālos studentus varētu raksturot kā pārmaiņu ieviesējus, kuri atzīst dažādību, spēj pieņemt to un ir gatavi proaktīvi strādāt, lai mainītu savu un sabiedrības attieksmi pret dažādību.

Programmas modulis “Mācīšanās un mācīšana lietpratībai” (50 KP) domāts skolotājiem, kas saskata nepieciešamību pilnveidot savu profesionālo meistarību, kā arī izprot nepieciešamību pilnveidot savas pedagoģiskās kompetences jaunajā pārmaiņu procesā mūsdienu skolā, kļūstot par līderiem un konsultantiem, atbalstu saviem kolēģiem, attīstot spēju strādāt starpdisciplināros kontekstos, veidojot starppriekšmetu saikni praksē.

Programmas moduļa “Izglītības vadība” (50 KP) mērķauditorija ir topošie un esošie izglītības vadītāji valsts un pašvaldību institūcijās, publiskās un privātās izglītības iestādēs, vadītāju vietnieki, metodiķi, skolotāji, eksperti un speciālisti valsts un pašvaldību iestādēs.

Programmas modulis “Pedagoģija” (80 KP) ir paredzēts gan pretendentiem, kam nav pedagoģiskās izglītības, bet kas ir iesaistīti vai plāno iesaistīties darbā dažādās

⁸ <https://www.esfondi.lv/izglitiba-prasmes-muzizglitiba>

izglītības pakāpēs, izglītības vadības līmeņos un izglītības virzienos, gan pretendentiem, kam ir pedagoģiskā izglītība, bet viņi vēlas padziļināt lietpratību pedagoģijā, pilnveidojot pedagoģiskās un vadības kompetences.

Uzņemšanas prasības:

Maģistra studiju programmas “Izglītības zinātnes” uzņemšanas nosacījumi ir atbilstoši šīs studiju programmas mērķiem un uzdevumiem. Uzņemšanas prasības ir atbilstīgas izvirzītajiem studiju programmas rezultātiem. Studējošo uzņemšana notiek saskaņā ar iepriekš apstiprinātu procedūru un kritērijiem, kas ir publiskoti RTA mājas lapā.

Uzņemšanas noteikumi ir izstrādāti atšķirīgi studiju programmā moduļos ar studiju ilgumu 1 gads un 3 mēneši un ar studiju ilgumu 2 gadi, kā arī atšķiras uzņemšanas nosacījumi 50 KP programmas moduļos.

Uzņemšanas nosacījumi

Programmā paredzēts uzņemt studentus pilna laika klātienēs un nepilna laika neklātienēs studijās:

1) Moduļos “Dažādība un iekļaušanās izglītībā” un “Mācīšanās un mācīšana lietpratībai” (**50 KP, studiju ilgums pilnā laikā – 1 gads 3 mēneši, studiju ilgums nepilna laika neklātienē – 1 gads un 8 mēneši**), uzņem reflektantus, kam ir pedagoģiskā izglītība - bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ar apgūtu programmu vismaz 160 KP apjomā.

2) Modulī “Izglītības vadība” (**50 KP, studiju ilgums pilnā laikā – 1 gads 3 mēneši, studiju ilgums nepilna laika neklātienē – 1 gads un 8 mēneši**) uzņem reflektantus, kam ir bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ar apgūtu programmu vismaz 160 KP apjomā;

Iestājpārbaudījums sastāvēs no divām daļām:

1. Rakstiskā daļa. Eseja par aktualitātēm un problemātiku izglītībā izvēlētajā specializācijā (300-500 vārdi);
2. Mutiskā daļa. Pārrunas, kuru laikā tiek pārbaudīta reflektanta komunikācijas, līderības un svešvalodu prasme.

Kritēriji esejai:

- a) esejas saturs (konkrēts, pārliecinošs, radošs, saprotams);
- b) viedoklis (skaidrs, konsekvents);
- c) esejas izkārtojums (loģisks, saskaņots, piemērots mērķim, virzīts uz secinājumiem), stils un leksika.

Kritēriji pārrunām:

- a) prasme komunicēt, atbildot uz jautājumiem, lietot atbilstīgu terminoloģiju;
- b) prasme īsi pateikt galveno domu un atbildēt uz jautājumiem svešvalodā;
- c) prasme raksturot savas līderības prasmes, apzināti reflektējot par savu līdzšinējo pieredzi.

Priekšrocības konkursā uz studiju vietām – iespējas iegūt papildus 1 punktu - attiecīgā akadēmiskā gada RTA studiju programmu absolventiem, kuriem bakalaura darba vai diplomdarba vērtējums nav zemāks par 9 (teicami) un vidējā svērtā atzīme iepriekšējās studijās nav zemāka par 9 (teicami).

3) Modulī “Pedagoģija” (**80 KP, pilna laika klātienēs studiju ilgums: 2 gadi, nepilna laika neklātienēs studiju ilgums: 2 gadi un 5 mēneši**), uzņem reflektantus ar un bez pedagoģiskās augstākās izglītības, kam ir bakalaura grāds vai otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība ar apgūtu programmu vismaz 120 KP apjomā.

Iestājpārbaudījumi sastāvēs no divām daļām:

1. Rakstiskā daļa. Eseja par aktualitātēm un problemātiku izglītībā (300-500 vārdi);

2. Mutiskā daļa. Pārrunas, kuru laikā tiek pārbaudīta reflektanta komunikācijas, līderības un svešvalodu prasme.

Kritēriji esejai:

- a) esejas saturs (konkrēts, pārliecinošs, radošs, saprotams);
- b) viedoklis (skaidrs, konsekvents);
- c) esejas izkārtojums (loģisks, saskaņots, piemērots mērķim, virzīts uz secinājumiem), stils un leksika.

Kritēriji pārrunām:

- a) prasme komunicēt, atbildot uz jautājumiem, lietot atbilstīgu terminoloģiju;
- b) prasme īsi pateikt galveno domu un atbildēt uz jautājumiem angļu valodā;
- c) prasme raksturot savas līderības prasmes, apzināti reflektējot par savu līdzšinējo pieredzi.

Priekšrocības konkursā uz studiju vietām – iespējas iegūt papildus 1 punktu - attiecīgā akadēmiskā gada RTA studiju programmu absolventiem, kuriem bakalaura darba vai diplomdarba vērtējums nav zemāks par 9 (teicami) un vidējā svērtā atzīme iepriekšējās studijās nav zemāka par 9 (teicami).

Ja students pretendē programmā studēt angļu valodā, tad:

1) Ārvalstniekam angļu valodas prasmi apliecina starptautisku angļu valodas testu rezultāti, kas atbilst vismaz B2 līmenim, izņemot gadījumus, kad iepriekšējā izglītība iegūta angļu valodā.

2) Pārējiem reflektantiem angļu valodas prasmi apliecina starptautisku angļu valodas testu rezultāti, kas atbilst vismaz B2 līmenim vai vērtējums angļu valodā vidējās izglītības dokumentā (atzīmei jābūt ne zemākai kā 6 (10 ballu skalā), izņemot gadījumus, kad iepriekšējā izglītība iegūta angļu valodā.

1.2. Studiju programmas izstrādes procesa raksturojums

2018.gada rudenī darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu" ietvaros tika uzsākta maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" izstrāde.

Programmas izstrādē pirmo reizi Latvijā tika apvienoti dažādu augstskolu augsta līmeņa eksperti izglītības zinātņu jomā, darba devēji – eksperti. Studiju programmas izstrādes darba grupā atbilstīgi IZM informatīvā ziņojuma prasībām piedalījās **četrus augstskolu pārstāvjus**: LU, LiepU, RTA un DU mācībspēki. Kā **ārējie eksperti** darba grupā maģistra programmas "Izglītības zinātnes" izstrādei tika piesaistīti Siguldas Valsts ģimnāzijas direktors Dr.oec. Rūdolfs Kalvāns, kas vienlaikus ir Latvijas Izglītības vadītāju asociācijas (LIVA) vadītājs, Rīgas Angļu ģimnāzijas direktore Dr.paed. Maija Kokare. Programmas izstrādes procesā tika iegūta arī atgriezeniskā saite par programmas mērķiem, uzdevumiem un sasniegtajiem rezultātiem no nevalstiskajām organizācijām, darba devējiem un profesionālajām organizācijām.

Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķa "Samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu" ietvaros no 2018. gada oktobra līdz 2019. gada aprīlim notika septiņi darba grupas kopīgi semināri, kuros tikās visu iesaistīto organizāciju pārstāvjus, lai kopīgi vienotos par programmas ideju, koncepciju, mērķi, uzdevumiem, sasniegtajiem rezultātiem, partneraugstskolas izteica viedokli par programmas saturu, studiju programmas kursu plānojumu utt. Starplaikos starp darba grupas tikšanās reizēm notika elektroniskā sarakste un individuālais darbs vai darbs apakšgrupās, savstarpējā konsultēšanās. Tika

izstrādāta Maģistra studiju programmas koncepcija, pēc ekspertu ieteikumiem tā tika pilnveidota.

Programmas izstrādes process bija koleģiāls, visos posmos uz vienlīdzības principiem iesaistoties visiem partneriem. Primāri tika analizētas līdzšinējās maģistra līmeņa programmas partneraugstskolās, dalībnieki iepazinās ar formālajām prasībām maģistra līmeņa programmas izstrādei, normatīvajiem dokumentiem, Eiropas rekomendācijām maģistra programmas izstrādei, kā arī ar citu valstu pieredzi maģistra programmu izstrādē un īstenošanā. Programmas veidošanas gaitā kopumā tika analizēta starptautiskā pieredze, analizēti visi programmas izveidei saistošie Latvijas un ES dokumenti; tika izmantoti dati no šādiem informācijas avotiem:

- Pārskats par Latvijas augstāko izglītību. Galvenie statistikas dati. Izglītības un zinātnes ministrija, Augstākās izglītības, zinātnes un inovāciju departaments⁹;
- Latvijas Republikas vispārizglītojošo dienas skolu pedagogu sadalījums pēc izglītības 2016./2017.m.g.¹⁰;
- Monogrāfija “Skolotāji Latvijā un pasaulē”, Andreja Geskes redakcijā, Rīga, 2015.¹¹;
- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030. gadam, apstiprināta Saeimā 2010. gada 10. jūnijā¹².
- Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam, kas apstiprināts Saeimā 2014.gada 22. maijā¹³ u.c.

LU koordinatore organizēja ikmēneša darba grupas, kuru laikā secīgi tika uzdoti konkrēti uzdevumi, bet pēc tam katrs iesaistītais partneris ziņoja par paveikto darbu. Tālāk tika uzsākts darbs pie programmas koncepcijas: mērķu, uzdevumu, sasniedzamo rezultātu, programmas un iespējamā satura, uzņemšanas prasību apspriešanas un izstrādes.

Projekta eksperti studiju programmas izstrādes procesā īstenoja šādas aktivitātes:

- Maģistra programmas vienotās koncepcijas apspriešana partneraugstskolās (KP, nepieciešamā apjoma, saturisko apakšmoduļu, resursu īstenošanai analīze);
- Maģistra programmas mērķu, uzdevumu, sasniedzamo rezultātu definēšana un apspriešana atbilstīgi *Ietvarstrukturai*;
- Maģistra programmas “Izglītības zinātnes” A daļas definēšana;
- Maģistra programmas “Izglītības zinātnes” caurviju jomu konstatācija un vienošanās par īstenošanu, lai novērstu tematisko dublēšanos un veicinātu efektīvāku resursu izmantošanu (piemēram, dominējošie tematiskie loki: vērtības, novitāte, pētniecība, inovācijas u.c.);
- Diskusijas un vienošanās par maģistra programmas “Izglītības zinātnes” *Akadēmiskās prakses* apjomu un saturu;
- Jaunu, programmas koncepcijā balstītu iespējamo apakšmoduļu piedāvājuma izpēti, analīzi un inovatīvi potenciālo studiju kursu izstrādes vienojošo prasību akceptēšana;
- Maģistra programmas “Izglītības zinātnes” licencēšanai iesniedzamo dokumentu satura izstrāde.

Studiju programmas izstrādes process RTA tika īstenots studiju virziena “Izglītība, pedagogika un sports” padomē. Studiju kursu aprakstu izstrādē RTA docētāji

⁹ http://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_augst/Parskats-par-Latvijas-augstako-izglitibu-2017gada.pdf

¹⁰ <http://www.izm.gov.lv/lv/publikacijas-un-statistika/statistika-par-izglitibu/statistika-par-visparejo-izglitibu/2016-2017-m-g>

¹¹ <http://sf.viaa.gov.lv/library/files/original/SkolotajiLatvijaUnPasaule.pdf>

¹² <http://www.lsa.lv/wp-content/uploads/2013/03/Izglitibasattistibaspatnostadnes.pdf>;

¹³ <http://www.lsa.lv/wp-content/uploads/2013/03/Izglitibasattistibaspatnostadnes.pdf>

sadarbojās ar projekta partneraugstskolu docētājiem. Studiju programmas izstrādes gaita, programmas un kursu saturs tika apspriests studiju virziena padomes sēdēs, pieaicinot arī darba devēju pārstāvjus: Rēzeknes Valsts 1.ģimnāzijas direktoru Dr.paed. Jāni Poplavski, Austrumlatvijas Tehnoloģiju vidusskolas direktoru Aivaru Vilkasti, Rēzeknes sākumskolas direktori Ilonu Stramkali, Ezersalas speciālās internātpamatskolas direktoru Andreju Tereško.

Programmas izstrādē aktīvi iesaistījās ārējie eksperti Maija Kokare un Rūdolfs Kalvāns – gan programmas mērķu, uzdevumu, sasniedzamo rezultātu izstrādē un ārējā vērtējuma sniegšanā, sadarbības veicināšanā ar darba devējiem, nevalstiskajām organizācijām un profesionālajām organizācijām. Eksperts Rūdolfs Kalvāns organizēja diskusiju ar LIVA biedriem. Eksperte Maija Kokare īstenoja pētījumu, kurā aptaujāja potenciālos darba devējus un iespējamos reflektantus par maģistra studiju programmā iegūstamo prasmju un kompetenču atbilstību darba tirgus un nozares attīstības tendencēm un prasībām, kā arī analizēja kvalitātes novērtēšanas indikatorus atbilstoši maģistra līmeņa programmā sasniedzamajiem rezultātiem (skat. 3. nod.).

Nozīmīga programmas izstrādē bija darba grupas pārstāvju no LU asoc.prof. Ditas Nīmanes, asoc.prof. Ievas Margevičas-Grīnbergas un prof. Indras Odiņas pieredzes apmaiņas vizītē Gēteborgas Universitātē 2019.gada decembrī. Vizītes rezultātā tika formulēti vairāki nozīmīgi secinājumi, kas tika apspriesti darba grupā un integrēti maģistra studiju programmas „Izglītības zinātnes” izstrādes procesā.

Iesaistoties ekspertiem, citām augstskolām un programmas kooordinatorai, tika izstrādāta un veikta anketēšana (skat. 3. nod.), kur respondentiem bija jānorāda sava interese studēt maģistra līmeņa programmā, kā arī jāvērtē jaunveidojamās maģistra programmas iespējamais saturs un tā atbilstība respondentu mācīšanās vajadzībām. Lielākā daļa aptaujāto respondentu, kam vēl nebija maģistra grāda, norādīja uz vēlmi studēt maģistratūrā, kas raksturo maģistra līmeņa studiju programmas potenciālu piesaistīt reflektantus.

Eksperti Maija Kokare un Rūdolfs Kalvāns kopā ar programmas koordinatori un ekspertiem piedalījās programmas izstrādātā satura apspriešanā, konsultējoties ar nozares profesionāļiem, piedalījās aptaujas anketas par jaunveidojamo maģistra programmu “Izglītības zinātnes” izveidē, datu ievākšanā, apkopošanā un analizē, prezentēja rezultātus programmas izstrādes darba grupai. R. Kalvāns kā LIVAS priekšsēdētājs 2019. gada 4. aprīlī organizēja semināru, kurā piedalījās IZM, pašvaldības, skolu direktori un vietnieki, skolotāji, LIZDA pārstāvji, lai diskutētu par jaunveidojamo programmas konceptuālo ietvaru un izstrādāto saturu.

Programmas koncepcija tika apspriesta partneraugstskolu koleģiālajās lēmējinstītūcijās.

Pēc konceptuālās maģistra programmas idejas apstiprināšanas, tālāk sekoja studiju kursu izstrāde. Lai pārliecinātos, kā studijuursos tiks sasniegti studiju programmas studiju rezultāti, tika veikts maģistra studiju programmas studiju kursu kartējums (5. pielikums).

Kartēšanā tika pārbaudīts un uzskatāmi parādīts, kādi studiju programmas studiju rezultāti tiek sasniegti studijursos. Kartēšanas rezultātā tika precizēti atsevišķi studiju programmas un studiju kursu rezultātu formulējumi. Ar kartēšanas rezultātiem tika iepazīstināti kursu izstrādātāji, aicināti izvērtēt, kā izstrādātajosursos tiek sasniegti programmas sasniedzamie rezultāti. Programmas izstrādē iesaistītie docētāji apsprieda studiju kursu saturu programmas sasniedzamo rezultātu kontekstā kursa izstrādātāju apakšgrupās, pēc tam pilnveidoja izstrādātosursos, lai novērstu satura dublēšanos un nodrošinātu pēctecību un savstarpējo papildinātību, kā arī nodrošinātu, ka sasniedzamie rezultāti proporcionāli tiek sasniegti gan obligātajā, gan ierobežotās izvēles daļā. Atsevišķos (kopā 12 studijursos) studiju rezultāti pēc pirmās kartēšanas tika precizēti, docētāji atbilstīgi pilnveidoja studiju kursu saturu. A

daļasursos studenti tiek virzīti uz visu programmas studiju rezultātu sasniegšanu, bet to padziļināšana tiek nodrošināta B daļā.

Atkārtoti veiktais programmas un kursu rezultātu kartējums uzskatāmi parāda, ka, realizējot studiju kursus, studentiem tiek nodrošinātas iespējas sasniegt visus plānotos studiju rezultātus (skat. 4.pielikumu) Tabulā norādīti secīgi programmā sasniedzamie rezultāti no 1- 16 (rezultātu atšifrējumu no 1-16 skatīt Licencēšanas ziņojuma sadaļā 1.1.).

Kartēšanas rezultātu izvērtēšana ļāva secināt, ka programmas saturs ir orientēts uz programmas rezultātu sasniegšanu. Pirmā kartēšana rosināja darbu pie kursu satura pilnveides, pēctecības nodrošināšanas, bet atkārtotā parādīja, ka rezultātus ir potenciāls sasniegt. Kartēšanas procesā nozīmīga bija programmas A daļā un B daļā ietvertu kursu satura analīze, kas programmas veidotājiem ļāva secināt, cik mērķtiecīgi katrs kurss ir izveidots no sasniedzamo rezultātu viedokļa. Kartēšanas rezultātu apspriešana rosināja docētāju sadarbību, labāku izpratni par programmas kursu saturu.

Kopumā maģistra programmas „Izglītības zinātnes” izstrādes gaita tika plānota atbilstīgi šādam darbības plānam:

- RTA ekspertu izvēle darbam starpaugstskolu darba grupā;
- Vienota visu sadarbībā iesaistīto augstskolu maģistra studiju programmas „Izglītības zinātnes” idejas apspriešana, programmas mērķa izvirzīšana, diskusijas par programmas lietderīgumu un efektivitāti modernajā izglītības telpā;
- Maģistra studiju programmas “Izglītības zinātnes” koncepcijas izstrāde un pilnveide;
- Maģistra studiju programmas “Izglītības zinātnes” koncepcijas apspriešana RTA studiju virziena “Izglītība, pedagogija un sports” padomē, pieaicinot darba devēju pārstāvjus;
- Maģistra studiju programmas satura izstrāde un nodrošinājuma ar mācībspēkiem plānošana;
- Maģistra programmas koncepcijas, satura un programmas un moduļu direktoru izskatīšana un apstiprināšana RTA Izglītības, valodu un dizaina fakultātes domē, RTA Studiju padomē un RTA Senātā;
- LU ekspertu izstrādāto studiju kursu aprakstu izvērtēšana no RTA mācībspēku puses un apspriešana studiju virziena “Izglītība, pedagogija un sports” padomē;
- Licencēšanas ziņojuma sagatavošana iesniegšanai IZM Pedagogu izglītības jaunveides konsultatīvajā padomē;
- Maģistra programmas „Izglītības zinātnes” izskatīšana IZM Pedagogu izglītības jaunveides konsultatīvajā padomē;
- Maģistra programmas „Izglītības zinātnes” licencēšanas ziņojuma izvērtēšana un apstiprināšana RTA Izglītības, valodu un dizaina fakultātes domē, RTA Studiju padomē un RTA Senātā.

Studiju programma un tās licencēšanas ziņojums ir izskatīts IZM Pedagogu izglītības jaunveides konsultatīvās padomes sēdē 11.02.2020. un saņemts atzinums, ka padome atbalsta programmas tālāku virzību licencēšanas procesam (IZM vēstule Nr.4-6e/20/854, 16.03.2020.)

1.3. Studiju programmas atbilstība nozares tendencēm Eiropas Savienības valstīs un pasaulē

Maģistra studiju programma "Izglītības zinātnes" atbilst Eiropas vienas augstākās izglītības telpas veidošanās jeb Boloņas procesa tendencēm¹⁴, nodrošinot, ka Latvijā arī turpmāk izglītības zinātnēs iespējams iegūt augstāko izglītību visos trijos studiju ciklos.

Programma izstrādāta kā otrā cikla augstākās izglītības studiju programma ar atbilstīgi Eiropas Kvalifikāciju ietvarstrukturai formulētiem studiju rezultātiem un studiju saturu¹⁵, lai studenti, papildinot pirmajā studiju ciklā apgūto, iegūtu padziļinātas un paplašinātas zināšanas un izpratni izglītības zinātnēs, nodrošinot pamatu radošai, kritiskai domāšanai un pamatotu, oriģinālu pētījumu ideju attīstībai; apgūtu nozares problēmu risināšanas prasmes nepazīstamās situācijās starpdisciplinārā kontekstā; komunicētu un reflektētu par savu darbību, ievērojot sociālo un ētisko atbildību; būtu pilnveidojuši mācīšanās un pētnieciskās prasmes, lai veiktu augsti kvalificētu profesionālo pedagoģisko, izglītības vadītāja un pētniecisko darbību izglītības zinātnēs, kā arī autonomi virzītu savu pilnveidi. Īpaši tas sakāms par tādām jomām kā „skolēni ar speciālajām vajadzībām”, „IKT prasmes pedagoga darbām”, „jaunas tehnoloģijas darbavietā”, „individualizētas apmācības pieejas” un „starpriekšmetu prasmju mācīšana”. Nepieciešamība apgūt šīs prasmes vienādi un konsekventi ir pausta gan atsevišķās valstīs, gan visā Eiropā, norādot, ka ir vajadzīgas mācības, kas uzlabotu esošo pedagogu profesionālās prasmes un pedagoģiskās metodes¹⁶. Tendences Eiropā maģistra līmeņa studiju programmās liecina, ka pieaug maģistra programmu (īpaši sociālajās un humanitārajās zinātnēs) studentu mērķauditorijas dažādība, tāpēc tiek meklēti un rasti saturiski un organizatoriski risinājumi maģistru programmu mērķauditorijas daudzveidīgajām izglītības vajadzībām, nodrošinot elastīgas studiju formas, pieejamu studiju vidi un laiku, efektīvi izmantojot arī mūsdienīgus digitālos risinājumus (jo tieši maģistra studiju laikā studējošie visvairāk saskaras ar izaicinājumu, savienot studijas ar darbu). Vairākās Eiropas valstīs pēdējos gados parādās tendences, ka maģistra studijas izglītības zinātņu jomā izvēlas profesionāli, kas iepriekšējo izglītību ieguvuši citā jomā un vēlas tieši iegūt pedagoģisko kompetenci. Atsevišķās valstīs ekvivalentas studijas izglītības zinātņu maģistra programmā izvēlas, piemēram, augstākās izglītības iestāžu akadēmiskais personāls (īpaši tie, kas strādā kā asistenti, lektori profesionālajā jeb lietišķajā augstākajā izglītībā (*applied sciences*) vai speciālisti, kas strādā kā pedagogi neformālajā izglītībā, interešu izglītībā, sociālajā sfērā, pieaugušo izglītībā. Kopumā maģistrantūras studiju programmās nozīmīgs ir studējošo pētnieciskās darbības komponents. Maģistra programma "Izglītības zinātnes" izstrādāta atbilstīgi nozares attīstības tendencēm Eiropā un pasaulē, balstoties rekomendācijās¹⁷.

Maģistrantūrā jānodrošina cieša studiju un pētniecības vienotība. Raksturīgi divi maģistra programmu veidi pēc pētniecības komponentes tajā: vienā pētniecība saistīta ar profesionāļu darbības izglītības zinātņu nozarē izpēti lietišķām vajadzībām; otrā –

¹⁴ European Commission/EACEA/Eurydice. The European Higher Education Area in 2018. http://www.viaa.gov.lv/library/files/original/Bologna_Report_2018_2_.pdf

¹⁵ EHEA. Paris Communiqué. Appendix III: Overarching Framework of Qualifications of the European Higher Education Area (revised 2018) The Framework of Qualifications for the European Higher Education Area http://www.ehea.info/media.ehea.info/file/2018_Paris/77/8/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf

¹⁶ European Commission/EACEA/Eurydice, 2015. Skolotāja profesija Eiropā: prakse, profesijas uztvere un politika. Eurydice ziņojums. Luksemburga: Eiropas Savienības Publikāciju birojs. doi: http://viaa.gov.lv/library/files/original/skolotaja_profesija_eiropa_GRAMATA.pdf

¹⁷ Akadēmiskā karjera Latvijā: ieteikumi. 2018.

http://www.izm.gov.lv/images/izglitiba_augst/Pasaules_Banka/Akadmisk-karjera-Latvij-ieteikumi.pdf

orientācija uz zinātnisko (fundamentālo) pētniecību, pētniecības rezultātu vispārīgāšanu¹⁸.

Studiju modulis „Dažādība un iekļaušanās izglītībā” ir izstrādāts, pamatojoties uz aktuālajām tendencēm pasaules augstskolās¹⁹. Mūsdienās augstskolu piedāvājums vairs neaprobežojas tikai ar atsevišķiem speciālās izglītības, kultūras un valodas dažādības kursiem, bet tiek piedāvāti starpdisciplināri kursi, kuros dažādu programmu studentiem ir iespēja iepazīt un pētīt paaudžu, dzimuma, pieredzes, organizācijas kultūras u.c. dažādību. Skat., piemēram, Harvard Graduate School of Education²⁰, Radboud University²¹, Frankfurt University of Applied Sciences²², Universitat de Girona²³, Universidad Nebrija²⁴, University of Nevada²⁵, Tufts University, Illinois College of Education²⁶, University of Delaware, Center for the Study of Diversity.

Skolotāju izglītības specializāciju piedāvājums veidots, pamatojoties uz Eiropas Komisijas tematiskās grupas “Skolotāju profesionālā pilnveide”²⁷ apkopotajiem ieteikumiem par pedagogisko kompetenču grupām, kas attīstāmas skolotājiem profesionālās pilnveides procesā²⁸, kā arī ņemot vērā jaunākās publikācijas Latvijā saistībā ar Skola 2030 aktualitātēm²⁹, kā arī skolotāju eksperta līmeņa aprakstus^{30, 31}. Kopumā maģistra programmas studiju satura izstrādē ievērotas Boloņas procesā Eiropas Universitāšu asociācijas izstrādātās “Zalcburgas (II) rekomendācijas”³². Savukārt maģistra programmas studiju kursu materiāli būs nodrošināti arī e-studiju vidē (Moodle), kas atbilst vienai no tendencēm studijās pasaulē³³.

Salīdzinājums ar citu augstskolu īstenotajām maģistra studiju programmām

¹⁸ European Commission/EACEA/Eurydice. The European Higher Education Area in 2018.

http://www.viaa.gov.lv/library/files/original/Bologna_Report_2018_2_.pdf

¹⁹ Diversity competence – Ron Harris, 2017.

²⁰ <https://www.gse.harvard.edu/about/diversity-equity-and-inclusion>

²¹ <https://www.ru.nl/english/education/masters/gender-equality-diversity/>

²² <https://www.frankfurt-university.de/de/studium/master-studiengange/diversitat-und-inklusion-ma/fuer-studieninteressierte/>

²³ https://www.udg.edu/ca/Portals/54/Atencio_Diversitat/2018-05%20A4%20M%20ATENCIO%20DIVERSITAT%2018-19_CAST.pdf?ver=2018-05-09-095616-417

²⁴ <https://www.nebrija.com/programas-postgrado/master/profesorado-eso-bachillerato-fp/pdf-asignaturas/educacion-inclusiva.pdf>

²⁵ <https://www.unr.edu/degrees/equity-and-diversity-in-education/ms>

²⁶ <https://education.illinois.edu/epol/programs-degrees/de>

²⁷ Education and Training 2020 Thematic Working Group ‘Professional Development of Teachers’

²⁸ Caena, F. (2011) Literature review Teachers’ core competences: requirements and development. European Commission

https://webmails.lu.lv/?_task=mail&_action=get&_mbox=INBOX&_uid=21083&_part=3&_frame=1&_extwin=1

²⁹ Oliņa, Z., Namsone, D., France, I. Čakāne, L. Pestovs, P. Bērtule, D. Volkinšteine, J. Lāce, G. Dudareva, I., Logins, J., Butkēviča, A. (2018) Mācīšanās lietpratībai. Rīga: LU Akadēmiskais apgāds

³⁰ Rubene, Z., Daniela, L., Nīmante, D., Kraģe, L. (2016). Harmonization of the Tertiary Education Program through the Principles of Inclusive Education. In: Selected Papers of the Association for Teacher Education in Europe Spring Conference 2015, Ed.by Daniela, Linda; Rutka, Lucija, Published By: Cambridge Scholars Publishing, 1-16. pp., 395

³¹ Daniela, L., Nīmante D., u.c. (2014). Vadlīnijas iekļaujošas izglītības īstenošanai pedagogu izglītībā.

Rokasgrāmata, Latvijas Universitāte

³² European University Association. *European universities’ achievements since 2005 in implementing the Salzburg principles*. <https://eua.eu/downloads/publications/salzburg%20ii%20recommendations%202010.pdf>

³³ European Commission/EACEA/Eurydice. The European Higher Education Area in 2018. http://www.viaa.gov.lv/library/files/original/Bologna_Report_2018_2_.pdf

Lai salīdzinātu Maģistra studiju programmu “Izglītības zinātnes” ar līdzīgām studiju programmām citām Eiropas valstīm, tika izmantota Eiropas Komisijas platforma *Eurydice*³⁴, kā arī brīvpieejas augstskolu mājas lapas.

Izpētot un analizējot vairāk nekā 15 līdzīgas izglītības zinātņu maģistra studiju programmas Latvijā, Baltijā, Eiropas Savienībā un pasaulē, var secināt, ka šīs programmas īsteno divos veidos:

- 1) studiju programma ar moduļiem/apakšprogrammām, piem., Berlīnes Brīvā universitāte (*Freie Universität Berlin*);
- 2) studiju programma bez moduļiem/apakšprogrammām, piem., Latvijas Lauksaimniecības universitāte. Maģistra studiju programmu ilgums variē no 2 semestriem līdz 4 semestriem (60-120 ECTS). Tas atkarīgs no iepriekš iegūtās izglītības. Maģistra studiju programmās ietverti kā obligātās daļas kursi, tā izvēles daļas kursi.

Dažās valstīs uzņemšana studiju programmā notiek divas reizes gadā (piem., Vācijā). Beidzot izglītības zinātņu maģistra studiju programmu, var iegūt atšķirīgus akadēmiskos grādus, piem., Vācijā Johanna Gūtenberga universitātē Maincā (*Johannes Gutenberg-Universität Mainz*) iegūst izglītības maģistra grādu, Nīderlandē Leidenes Universitātē (*Universiteit Leiden*) izglītības zinātņu maģistra grādu, Latvijas Lauksaimniecības universitātē – izglītības zinātņu maģistra grādu pedagoģijā, bet Berlīnes Brīvajā universitātē (*Freie Universität Berlin*) iegūst maģistra grādu mākslās.

Atšķirības studiju programmu saturā nosaka katras programmas izvirzītie mērķi un sasniedzamie rezultāti, piem., Latvijas Lauksaimniecības universitātē akcents studiju kursu piedāvājumā tiek likts uz pētnieciskās kompetences pilnveidi, teorētisko atziņu aprobāciju, Juvaskilas Universitātē (*Jyväskylä yliopisto*) uz akadēmiskajām prasmēm un padziļinātām studijām izglītībā, kā arī paredz specializētos studiju kursus atbilstīgi studentu interesēm.

Latvijā akadēmiskā izglītības zinātņu maģistra studiju programma vēl bez programmas izstrādes partneraugstskolām tiek īstenota Latvijas Lauksaimniecības universitātē. Baltijā līdzīga līmeņa studiju programma tiek īstenota Lietuvā Viļņas Universitātē (*Vilniaus universitetas*). Eiropas Savienībā izglītības zinātņu maģistra studiju programmas īsteno vairākās valstīs, piemēram, Vācijā Johanna Gūtenberga universitātē Maincā (*Johannes Gutenberg-Universität Mainz*), Ķelnes Universitātē (*Universität zu Köln*), Rostokas Universitātē (*Universität Rostock*), Berlīnes Brīvajā universitātē (*Freie Universität Berlin*); Somijā Juvaskilas Universitātē (*Jyväskylä yliopisto*); Nīderlandē Leidenes Universitātē (*Universiteit Leiden*); Ungārijā Etveša Loranda Universitātē (*Eötvös Loránd University*); Portugālē Minho Universitātē (*Universidade do Minho*), Koimbras Universitātē (*Universidade de Coimbra*); Beļģijā Briseles Vrijes Universitātē (*Vrije Universiteit Brussel*). Pasaulē līdzīga līmeņa studiju programmas tiek īstenotas Turcijā Vidējo Austrumu Tehniskajā universitātē (*Orta Doğu teknik üniversitesi*); USA Čikāgas Konkordijas Universitātē (*Concordia University Chicago*), Japānā Osakas Izglītības universitātē (*Osaka Kyoiku University*) un citur. Tātad izglītības zinātņu maģistra grāda iegūšana ir aktuāla un pieprasīta.

Jaunizveidotā izglītības zinātņu maģistra studiju programma (80 KP, 120 ECTS) tiek salīdzināta ar Latvijas Lauksaimniecības universitātē (LLU) un Somijā īstenotajām Juvaskilas Universitātē (JU) tāda paša līmeņa studiju programmām (skatīt detalizētu salīdzinājumu 1. pielikumā). Izglītības zinātnes studiju programmas mērķis Somijā Juvaskilas Universitātē paredz kvalificētu izglītības speciālistu sagatavošanu globalizētās pasaules dažādības kontekstā, kuriem piemīt visaptverošas kompetences (LLU mērķis – augstas kvalifikācijas speciālisti zinātniskam un pedagoģiskam, kā arī vadošam darbam izglītības iestādēs, pieaugušo izglītības, karjeras un konsultāciju

³⁴ https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/third-cycle-phd-programmes_en

centros, valsts pārvaldes institūcijās izglītības nozarē; LU mērķis – sekmēt studentu profesionālās pedagoģiskās, vadības un pētnieciskās kompetences pilnveidi konkurētspējai izglītībā, motivēt tālākai akadēmiskai izaugsmei).

Izglītības zinātņu maģistra studiju programma Somijā Juvaskilas Universitātē studentiem dod iespēju iegūt plašu izpratni par izglītības jomu, tostarp arī par starptautisko pieredzi izglītībā. Studiju programmā iekļautie studiju kursi studentiem dod iespēju iegūt zinātnisko pieredzi izglītības zinātnēs, apgūt prasmi analizēt teorijas un attīstīt izglītības praksi. Atbilstoši interesēm studentiem tiek dota iespēja izvēlēties specializāciju izglītības jomā.

Salīdzinoši analizējot Juvaskilas Universitātes un jaunveidojamās maģistra studiju programmas sasniedzamos rezultātus, var noteikt piecas kopīgas iezīmes:

1. Spēja kritiski analizēt pētījumus, zinātniskās un profesionālās problēmas izglītības jomā, veikt zinātniskus pētījumus izglītības zinātnēs.
2. Spēja analizēt dažādus mācīšanās un vadības procesus, saistīt tos ar mācību vides daudzveidību.
3. Izpratne un spēja kritiski analizēt aktuālos jautājumus izglītībā starptautiskā kontekstā.
4. Starpkultūru zināšanas un kompetence, kā arī to izmantošana praksē.
5. Spēja novērtēt savu profesionālo izaugsmi, reflektēt par savu mācīšanos.

Studiju programmās pamatkursi salīdzināti ar jaunizveidotās maģistra studiju programmas A daļu – obligātajiem kursiem. Grūtības salīdzināt saistītas ar studiju kursu nosaukumu un apjoma atšķirībām atbilstīgi valsts specifikai un universitātes izvirzītajām prasībām. Kopīgais:

1. Kursi pētnieciskās kompetences sekmēšanai (LU *Pētniecība I, II* (8 KP, 12 ECTS), LLU *Pētījumu metodoloģija I, II, III, IV* (8 KP, 12 ECTS), JU *Integrated Research Communication* (4 ECTS))
2. Kursi izglītības politikas un prakses izpētei valsts un starptautiskajā kontekstā dažādos periodos (LU *Izglītības vēsture un filozofija 21.gadsimta perspektīvā* (4 KP, 6 ECTS), LLU *Izglītības sistēmas un Eiropas Savienība* (4 KP, 6 ECTS), JU *International Education Policies and Practices* (5 ECTS)).
3. Kursi psiholoģijas zināšanu un prasmju veicināšanai (LU *Psiholoģija izglītībai* (4 KP, 6 ECT), LLU *Pedagoģija un psiholoģija I, II, III, IV* (8 KP, 12 ECTS)).
4. Prakses organizēšana (LU *Prakse* (2 KP, 3,5 ECTS), LLU *Teorētisko atziņu aprobācija I,II, III, IV* (8 KP, 12 ECTS))
5. Studiju kurss, kurš palīdz studentiem adaptēties studiju programmā (LU *Mūsdienu izglītības zinātnes* (6 KP, 9 ECTS), Somijā *Orientation to Studies and Personal Study Plan* (3 ECTS)). (Skat. 1 pielikumu)

Atšķirīgais:

- JU A daļā tiek iekļauts kurss *Information and Communication Technology* (3 ECTS), LLU A daļā piedāvā *Didaktikas attīstības tendences* (6 KP, 9 ECTS), LU šāda satura kursi tiks piedāvāti B daļā.

Var secināt, ka salīdzinātajās izglītības zinātņu maģistra programmās uzsvars tiek likts uz pētniecības kompetences attīstību, kas ietver tādas komponentus kā prasmi kritiski analizēt dažādas ar izglītību saistītas problēmas valsts un starptautiskajā kontekstā, kā arī prasmi veikt teorijās un praksē balstītu pētījumu.

Jaunizveidotā izglītības zinātņu maģistra studiju programma (50 KP, 75 ECTS) tiek salīdzināta ar Nīderlandes Utrehtas Universitātes (*Universiteit Utrecht*) divām līdzīga nosaukuma programmām, Tventes Universitātē (*Universiteit Twente*) realizēto izglītības zinātnes un tehnoloģiju maģistra programmu (skatīt detalizētu salīdzinājumu 1. pielikumā). Viengadīgās programmas tiek piedāvātas daudz retāk nekā 120 ECTS programmas. Latvijā un citās Baltijas valstīs šāda veida īsā programma netiek īstenota. Netika atrasta neviena programma, kuras ietvars būtu tāds,

kāds jaunizveidotajai programmai, proti, viena programma paredz iespēju izvēlēties kādu no vairākiem virzieniem. Visās atrastajās īsajās programmās tiek piedāvāta tikai viena specializācija.

Salīdzinot programmās izvirzītos mērķus, jaunveidojamās maģistra studiju programmas mērķis ir sekmēt studentu profesionālās pedagoģiskās, vadības un pētnieciskās kompetences pilnveidi konkurētspējai izglītībā, motivēt tālākai akadēmiskai izaugsmei. Savukārt, Utrehtas Universitātes maģistra programmas “Izglītības zinātne” (UU (1)) mērķis paredz sekmēt izglītojoša mācību procesa, mācību vides un pārmaiņu vadības organizēšanu. Utrehtas Universitātes maģistra programmas “Jaunatne, izglītība un sabiedrība” (UU (2)) mērķis – savienot ar jaunatni un izglītību saistītus jautājumus ar mūsdienu (starp) nacionālajiem sociālajiem jautājumiem, bet Tventes Universitātes maģistra programmas “Izglītības zinātne un tehnoloģija” (TU) mērķis definēts kā absolventu sagatavošana strādāt formālās izglītības kontekstā vai turpināt profesionālo izaugsmi uzņēmumos un citās organizācijās. Tātad, visu salīdzināmo studiju programmu mērķos uzsvērta studentu pašattīstība un pašvadītu studiju prasmju apguve.

Studiju organizācija.

Tā kā 50 KP maģistra programmā tiks īstenoti trīs moduļi – “Izglītības vadība”, “Mācīšana un mācīšanās lietpratībai”, “Dažādība un iekļaušanās izglītībā” (B daļa 16 KP (24 ECTS)), tad šajā programmā strikti ir nodalīta obligātā A daļa, kurā studiju kursi ir veidoti tā, lai veicinātu vispārējās prasmes un kompetenci izglītības zinātnēs, savukārt B daļas kursi veidoti tā, lai studenti apgūtu specifiskās zināšanas un prasmes izvēlētajā modulī. Utrehtas Universitātē maģistra programmās “Izglītības zinātnes” (1. programma) un “Jaunatne, izglītība un sabiedrība” (2. programma) studijas tiek realizētas moduļu veidā. Moduļu saturā iestrādātas katrai specializācijai būtiskās īpašās zināšanas, prasmes, iemaņas (piem., “*Youth Policy, Education and Prevention*”). Tventes Universitātē realizētajā programmā “Izglītības zinātne un tehnoloģija” studiju kursi sadalīti kvartilēs (4x3 mēneši), ir obligātā daļa (10 ECTS), obligātās izvēles daļa (20 ECTS).

Studiju saturs.

Studiju programmās studiju kursi salīdzināti ar jaunizveidotās maģistra studiju programmas A daļu – obligātajiem kursiem. Grūtības salīdzināt saistītas ar studiju kursu nosaukumu un apjoma atšķirībām atbilstīgi valsts, iegūstamo grādu specifikai un universitātes izvirzītajām prasībām.

Kopīgais:

1. Kursi pētniecības prasmju sekmēšanai (RTA *Pētniecība* (4 KP, 6 ECTS), TU *Research proposal* (5 ECTS), UU (1) moduļu saturā – pētniecības prasmes)
2. Kursi līderības un pārmaiņu vadības veicināšanai (RTA B daļā specializācijas modulī “Izglītības vadība”, TU *Leadership and organisational change* (5 ECTS))
3. Kursi izglītības politikas un novitāšu apzināšanai (RTA *Izglītības vēsture un filozofija 21.gadsimta perspektīvā* (4 KP, 6 ECTS), UU (2) *Youth Policy, Education and Prevention* (modulis), TU *Trending topics in educational science and technology* (10 ECTS))

Atšķirīgais:

1. Būtiska atšķirība starp RTA un Utrehtas Universitātes, Tventes Universitātes maģistra programmām ir to apjoms kredītpunktos. RTA programmā ir par 15 ECTS vairāk nekā citās līdzīga nosaukuma programmās.
2. UU un TU nav prakses atšķirībā no RTA.
3. RTA maģistra programma sniedz vairāk vispārējās prasmes izglītības zinātnēs (RTA *Izglītības vēsture un filozofija 21.gadsimta perspektīvā* (4KP, 6ECTS). Savukārt UU un TU programmās jau obligātajā daļā tiek piedāvāti specifiskie moduļu kursi.

Var secināt, ka salīdzinātajās izglītības zinātņu maģistra īsajās programmās tiek akcentētas tādas prasmes kā pētniecība izglītības zinātnēs, starpdisciplināras zināšanas, pārmaiņu vadība.

1.4. Studiju programmas attīstības perspektīvas

Izglītība ir viens no svarīgākajiem Latvijas valsts ekonomikas izaugsmes, konkurētspējas un ilgtspējas nodrošinošajiem faktoriem, tādējādi pedagogu izglītības studiju programmu nostiprināšanai, attīstībai un pilnveidei būtiska nozīme ir gan vidējā, gan ilgtermiņa Latvijas izglītības sistēmas attīstības plānošana (Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.g.; Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.g.; Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.-2020.g.; Latvijas augstākās izglītības un augstskolu attīstības koncepcija 2013.-2020.g.; Zinātnes, tehnoloģiju attīstības un inovācijas pamatnostādnes 2014.-2020.g.; Latvijas Viedās specializācijas stratēģija).

Kvalitatīvas izglītības pieejamību Latvijā nodrošina augstākās izglītības institūcijas, īstenojot pilna cikla pedagogu izglītības studijas pēctecīgā skolotāju sagatavošanas sistēmā, kopsakarībā ar pētniecības un zinātnes attīstību. Maģistra programmas „Izglītības zinātnes” attīstības iespējas ir jāskata sinerģijā ar Izglītības un zinātņu ministrijas (IZM) informatīvajā ziņojumā „Priekšlikumi konceptuāli jaunas kompetencēs balstītas izglītības prasībām atbilstošas skolotāju izglītības nodrošināšanai Latvijā” ietvertajiem studiju programmu struktūras un satura izveides principiem un darbības programmu „Izaugsme un nodarbinātība”:

- 1) 8.2.1. specifiskā atbalsta mērķim: samazināt studiju programmu fragmentāciju un stiprināt resursu koplietošanu,
- 2) 8.2.2. specifiskā atbalsta mērķim: stiprināt augstākās izglītības iestāžu akadēmisko personālu stratēģiskās specializācijas jomās,

Programma ir veidota saskaņā ar Latvijas augstākās izglītības stratēģiskajiem mērķiem (Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020; Zinātnes, tehnoloģijas attīstības un inovāciju pamatnostādnes 2014.-2020.). Mērķis atbilst arī Latvijas Viedās specializācijas stratēģijas 5.prioritātei, kas paredz attīstīt kvalitatīvu izglītību, nodrošinot kompetenču attīstību visās izglītības pakāpēs un radot līdzsvaru starp izglītību, zinātni, sabiedrību, ekonomiku, politiku un tautsaimniecību gan vietējā, gan globālā mērogā.

Īstenotā vispārējās izglītības satura reforma, kuras būtība ir pāreja uz mūsdienīgas lietpratības izglītību, izvirza konceptuāli jaunas prasības pedagogu sagatavošanai un profesionālajai pilnveidei darbam ar jauno izglītības saturu, kas tiek izstrādāts Valsts izglītības satura centra īstenotā projekta „Kompetenču pieeja mācību saturā” rezultātā, akcentējot pārorientāciju no zināšanu pārneses uz inovāciju kopradīšanu. Tādējādi ir nepieciešamība stiprināt augstskolu stratēģisko specializāciju kvalitatīvas pedagogu izglītības nodrošināšanai, piedāvājot studiju iespējas maģistra līmenī.

Studiju programmas “Izglītības zinātnes” attīstības perspektīvas ir noteiktas, balstoties uz Eiropas Komisijas Pētniecības un inovāciju ģenerāldirekcijas izstrādātajiem dokumentiem³⁵. Šos dokumentus papildina Eiropas Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai 2017.gadā “Skolu attīstība un izcila mācīšana – lielskats pamats dzīvei”, kā arī Latvijā izstrādātais *Skolotāja profesijas standarts*. Visos šajos dokumentos uzmanības centrā ir pētniecības prasmju veidošanās visās izglītības pakāpēs, pētījumu atvērtība sabiedrībai un to integritāte, interdisciplināritāte, pārliecinoša digitālo tehnoloģiju izmantošana un prasme sadarboties. Tādēļ maģistra studiju programmu “Izglītības zinātnes” ir paredzēts turpmāk attīstīt vairākos virzienos:

- 1)**Pilnveidot mācīšanās vidi**, piedāvājot daudzveidīgus moderno tehnoloģiju un atvērtus izglītības resursus.
- 2)**Lai veicinātu izglītības zinātņu studiju starpdisciplināritāti, sadarboties ar citām studiju programmām**, kas realizētas gan vienas, gan vairāku augstskolu ietvaros. Paredzēts, ka studentiem pavērsies lielākas iespējas atsevišķu kursu apmeklēšanai citās programmās citās augstskolās. Lai veicinātu studentu sadarbības un līderības prasmes starptautiskā vidē, plānots veicināt sadarbību ar līdzīgām programmām ārvalstu augstskolās.
- 3)**Lai veicinātu, no vienas puses, pētījumu atvērtību sabiedrībai un to integritāti, bet, no otras puses, sabiedrības pasūtījumu izglītības pētniecībā, paredzēts ciešāk sadarboties ar darba devējiem un programmas absolventiem, kas strādā dažādās izglītības institūcijās.**

Plānots arī jaunās programmas kontekstā turpināt **sadarbību ikgadējo starpauktstskolu maģistrantu zinātnisko lasījumu rīkošanā**. Tiks veicināta studentu iesaiste starptautiskajās zinātniskajās konferencēs, piemēram, LU Zinātniskajā konferencē, RTA rīkotajā ikgadējā konferencē “Sabiedrība. Integrācija. Izglītība”³⁶ u.c. Plānota maģistrantu iesaiste konferenču organizācijā. Tiks organizētas regulāras vizītes pie potenciālajiem darba devējiem (izglītības iestādēm un citiem), kā arī darba devēji tiks aicināti iesaistīties studiju procesā.

- 4)**Pastāvīgi pilnveidot studiju kvalitāti, elastīgi piemēroties klientu un darba tirgus prasībām**. Plānots pastāvīgi uzturēt un attīstīt studiju programmas kvalitāti un veikt nepieciešamos uzlabojumus. Lai to īstenotu, paredzēts veikt ikgadējo studiju kursu satura izvērtēšanu, kursu aprakstu

³⁵ https://ec.europa.eu/info/research-and-innovation/strategy/goals-research-and-innovation-policy_en

³⁶ <http://conferences.rta.lv>

pilnveidošanu un kursu īstenošanas metodoloģijas pilnveidi. Programmas elasticitāte paredz, izvērtējot iespējamo reflektantu mācīšanās vajadzības, izstrādāt jaunus kursus vai arī uzlabot esošos, regulāri analizējot pieprasījumu, veicot nepieciešamās izmaiņas programmas plānā, pirms tam attiecīgi diskutējot ar studentiem. Plānot arvien elastīgāku iespēju apgūt maģistra līmeņa izglītību, pirmkārt, jau šobrīd piedāvājot maģistra programmas kursus apgūt kā tālākizglītības kursus, izmantot citas RTA piedāvātās studiju formas, piemēram studijas klausītāja statusā. Strādāt pie citu formu attīstības, kas palielina maģistra programmas pieejamību. Plānots pakāpeniski izstrādāt e-studiju materiālus, attīstīt tiešsaistes iespējas kursu docēšanā.

5) Studiju programmas īstenošanā plānota cieša **sadarbība ar nozares pārstāvjiem**, lai kopīgi identificētu aktualitātes un radītu nozaru evolūcijai atbilstīgas inovācijas pētniecībā, kas efektīvi stiprinātu tautsaimniecības attīstību. Augstskolas ir nozīmīga daļa no globālās zināšanu sabiedrības, un tādēļ to loma ir izšķiroša ilgtspējīgās attīstības mērķu īstenošanā un konceptuālu risinājumu rašanā ilgtspējas problēmām ekonomikā, sabiedrībā, vidē. Sadarbība ar industrijas pārstāvjiem palielinātu iespēju radīt jaunas zināšanas un celtu to pievienoto vērtību praksei.

6) Viena no stratēģiskās izaugsmes būtiskām jomām ir maģistra studiju programmas īstenošanā iesaistīto **docētāju kompetences pilnveide**. Akadēmiskā personāla zinātniskā un pedagoģiskā kapacitāte ir viens no būtiskiem priekšnoteikumiem augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanā, kas arī šobrīd starptautiskā līmenī ir prioritārs. Kvalitātes izaugsmei tiks plānots: iesaiste pētnieku grupās, zinātnisko rakstu publicēšana, piedalīšanās zinātniskajās konferencēs, starpuniversitāšu mobilitāte (ERASMUS+ ietvaros, sadarbībā ar partneraugstskolām) savas pedagoģiskās un zinātniskās kompetences validēšanai un pilnveidei; vietējas un starptautiskas pieredzes apmaiņas braucieni uz citām augstākās izglītības iestādēm pie tematiski saistošiem komersantiem; metodiskie semināri iniciatīvu apmaiņai, pēctecīgai satura saliedēšanai, kopīgai ideju ģenerēšanai, kvalitātes vērtēšanai; vieslekcijas un viessemināri, kurus īsteno nozares, citu augstākās izglītības, zinātnes institūciju, izglītības politikas plānošanas iestāžu u.c. pārstāvji, iesaiste doktorantūras skolu darbā. Pašreiz pasniedzēji, kas plāno strādāt jaunveidojamajā programmā pilnveido savu kompetenci SAM 8.2.2. projekta ietvaros.

7) Nozīmīgs virziens ir programmas **internacionalizācija**. Ar katru gadu palielinās no ārzemēm studējošo skaits Latvijas augstākajā izglītībā³⁷. Tas norāda uz potenciālu, kas jāizmanto, piedāvājot maģistra studijas angļu valodā. Jau pašreiz programmas atsevišķu moduļu apguve ir paredzēta angļu valodā, dodot iespēju programmas apguvē iesaistīties ārvalstu pastāvīgajiem un ERASMUS+ apmaiņas programmas studentiem. Tālākajā perspektīvā plānots visus programmas kursus piedāvāt angļu valodā.

8) Jauns virziens, kas būtu attīstāms, ir programmas **pieejamības** nodrošināšana, sagatavojot atsevišķus moduļus tālmācības studiju iespējām. Šādu moduļu izstrāde pavērtu iespēju piesaistīt vairāk studentus arī ārpus Latvijas, palielinot pieejamību un nodrošinot studentu iespējas studēt programmā attālināti.

³⁷ Pārskats par Latvijas augstāko izglītību 2018.gadā (2019). IZM. Pieejams:

https://www.izm.gov.lv/images/statistika/augst_izgl/Augstakas_izglitibas_LV_parskats_2018.pdf

II. Resursi un nodrošinājums

2.1. Studiju bāze

Akadēmiskā maģistra studiju programma “Izglītības zinātnes” tiks īstenota Izglītības, valodu un dizaina fakultātē (IVDF) un to administrēs studiju virziena “Izglītība, pedagoģija un sports” padome. IVDF tiek īstenotas pedagogu izglītības studiju programmas gan pamatstudijās, gan augstākā līmeņa studijās. Studiju programmu īstenošana notiek ciešā sadarbībā ar Reģionālistikas zinātnisko institūtu. Studiju programmu akadēmiskais personāls kā pētnieki vai vadošie pētnieki ir iesaistīti Reģionālistikas zinātniskā institūta darbā.

Programmā iesaistītajiem docētājiem ir pieredze ESF projekta „Kompetenču pieeja mācību saturā” (projekta Nr. 8.3.1.1/16/I/002) īstenošanā, izstrādājot mācību saturu un mācību līdzekļus, piedaloties pedagogu profesionālās kompetences pilnveides programmu pasākumos.

Studiju programmas “Izglītības zinātnes” īstenošanā ir iesaistīti atsevišķi mācībspēki no RTA Ekonomikas un pārvaldības fakultātes (EPF) un Inženieru fakultātes (IF), kā arī nodarbību vadīšanā tiks pieaicināti viesdocētāji no ārzemju sadarbības augstskolām ERASMUS+ apmaiņas programmas ietvaros.

Zinātnes pārneses sabiedrībā funkciju spēcīnāšanai RTA darbojas Projektu pārvaldības un tehnoloģiju pārneses kontaktpunkts, kas gādā par RTA personāla un studējošo iesaisti projektos un par pētnieciskās kapacitātes korelāciju ar nozaru transformācijas izaicinājumiem.

Sadarbībā ar RTA Ārējo sakaru daļu tiek īstenota starptautisko aktivitāšu plānošana un īstenošana, ārvalstu delegāciju uzņemšana, ārvalstu studējošo un mācībspēku piesaiste, ERASMUS+ apmaiņas programmas īstenošana.

Sadarbībā ar RTA Mūžizglītības centru katrs atsevišķais maģistra programmas kurss var tikt piedāvāts kā tālākizglītības kurss. Sadarbība var īstenoties arī projektu īstenošanā, konferenču, semināru un citu aktivitāšu organizēšanā mūžizglītības jomā.

RTA Sabiedrisko attiecību nodaļa sniedz atbalstu informācijas izplatīšanā masu informācijas līdzekļos, studiju programmu prezentācijas un citu reklāmpasākumu organizācijā, informācijas ievietošanā RTA mājas lapā, publisko pasākumu un projektu realizēšanas informatīvo materiālu sagatavošanā un izplatīšanā.

2.2. Informatīvais un metodiskais nodrošinājums

RTA Bibliotēka atrodas Atbrīvošanas alejā 115 k-4 korpusā. 2016.gadā RTA bibliotēka atkārtoti tika akreditēta kā vietējas nozīmes bibliotēka.

Bibliotēkas krājums atbilst RTA studiju programmām un virzieniem. Regulāri tiek iepirkta jaunākā atbilstošo nozaru literatūra, lielākā daļa komplektēšanai paredzētā finansējuma tiek izmantota nozaru grāmatām angļu valodā. Atbilstoši Literatūras nodrošinājuma kārtības noteikumiem bibliotēkā regulāri tiek iesniegti grāmatu pieprasījumu saraksti. Lai šis process tiktu atvieglots, tika izveidota Grāmatu pieprasījuma veidlapa, kura ir pieejama arī elektroniski bibliotēkas mājas lapā. Būtisku papildinājumu krājuma komplektēšanā dod projektos iepirktais vai izdotās grāmatas. Par Datu bāzu abonēšanu lemj Zinātnes Padomes sēdē, iepriekš iepazīstoties ar Datu bāzu abonēšanas cenu piedāvājumu un iepriekšējo periodu izmantošanas statistiku. Bibliotēkas lietotājiem ir pieejami Starpbibliotēku abonementa pakalpojumi.

Bibliotēka lietotājiem 2019./2020. studiju gadā piedāvā sekojošas datu bāzes: iFinances, iTiesības, Latvijas Standartu bibliotēka, EBSCO, ScienceDirect, Scopus, Web of Science, ASTM Compass kolekcija, LNB Digitālā kolekcija. Tiek izmantoti arī datu bāzu izmēģinājumi (2019.g. -5), piemēram, Russian Journals Online, PressReader u.c. Dažas datu bāzes var izmantot arī attālināti. Datu bāzu lietojums iepriekšējā studiju gadā bija 92432 sesijas. Attālinātai pieejai ScienceDirect un Scopus datu bāzei 2018.gadā lasītavā pierēģistrējās 219 jauni lietotāji, 2019.gadā – vēl 192 jauni lietotāji.

Papildus Elektroniskajam katalogam bibliotēka veido RTA Docētāju darbu datu bāzi. Gan bibliotēkas elektroniskā kataloga gan Docētāju darbu datu bāzes bibliogrāfiskie ieraksti tiek papildināti ar hipersaitēm uz journals.rta.lv, kas ir RTA izdoto zinātnisko rakstu pilntekstu datu bāze. Lai studējošie patstāvīgi ātrāk varētu atrast informāciju, bibliotēkas mājas lapā ir izveidota sadaļa e-resursi, kur ir apkopotas dažādas hipersaites ar pieeju datu bāzēm, t.sk. RTA datu bāzēm books.rta.lv, conferences.rta.lv un brīvpieejas resursiem. Pastāv iespēja izmantot piemēram šādus brīvpieejas resursus izglītības zinātnēs: *Directory of Open Access Journals (DOAJ)*, *Journals for Free*, *Bookyards*, *Directory of Open Access Books*, *Eurostat Data*, *Palgrave Open*, *Project Gutenberg*, *De Gruyter Open*, *Google Scholar*, *Periodika.lv*, *Zenodo*.

Pārskatu par RTA bibliotēkas krājuma struktūru skat 1.tabulā.

1.tabula

RTA bibliotēkas krājuma struktūra

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Grāmatas	49921	50069	50978	51321	51900	51965
Seriālizdevumi	8721	9203	3594	3264	3253	2297
Audiovizuālie dokumenti	80	105	62	61	61	61
Pārējie dokumenti	410	418	273	281	281	282

Bibliotēkas struktūru veido lasītava, mācību un nozaru literatūras abonements, krājuma veidošanas un katalogizācijas sektors, bibliogrāfijas un informācijas sektors.

Bibliotēkas darba laiks ir atbilstošs studējošo vajadzībām un nodrošina pieejamību informatīvajiem resursiem. Bibliotēkas darba laiki katra studiju gada sākumā tiek pārskatīti, ņemot vērā fakultāšu pieprasījumu un reālo lietotāju apmeklējumu statistiku pa dienām un stundām. 2 reizes mēnesī bibliotēka lietotājiem ir pieejama sestdienās. Bibliotēka ir pieejama personām ar kustību traucējumiem. Bibliotēkas telpu raksturojumu skatīt 2.tabulā.

2.tabula

Telpu platība, piemērotība pastāvīgajam un pētniecības darbam

Bibliotēkas telpas	Stāvoklis	Piezīmes, komentāri
Telpu kopējā platība (m2)	459	Strādājot lasītavā, var izmantot lasītavas datorus vai nākt ar saviem datoriem un pieslēgties Wi-fi tīklam.
Lasītāju apkalpošanas telpas(m2)	418.8	
Lasītāju darba vietu skaits bibliotēkā	39	

Telpu tehniskais stāvoklis (labs, apmierinošs, nepieciešams labs remonts, avārijas stāvoklī)		
Kad pēdējo reizi ir veikta rekonstrukcija, kapitālais vai kārtējais kosmētiskais remonts	Ēka uzcelta 2014.gadā	

Bibliotēkā ir divas individuālā darba telpas, kur studenti var netraucēti strādāt. Lasītavā ir iekārtots atpūtas stūrītis ar puffiem.

RTA bibliotēka nodrošina visus tradicionālos pakalpojumus, tai skaitā arī e-vidē. Elektroniskais katalogs atspoguļo informāciju par visām bibliotēkas krājumā esošajām grāmatām un žurnāliem.

Lai sniegtu kvalitatīvu atbalstu RTA izglītības un zinātnes procesam, tiek pievērsta īpaša uzmanība lietotāju informēšanai, nodrošinot plašākas iespējas e-resursu meklēšanā un informācijas izguvē, izglītojot un konsultējot lietotājus informācijpratībā. Bibliotēkas darbinieki pastāvīgi nodrošina palīdzību lietotājiem informācijas meklēšanā un uzziņas. 2019. gadā tika sniegtas 1500 uzziņas.

Bibliotēka rīko tematiskās un foto izstādes, kā arī RTA mācībspēku personālizstādes. 2019.gadā notikušie pasākumi:

- 1. februārī Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas bibliotēkas lasītavā notika RTA darbinieces Marinas Streļčenokas radošo darbu izstādes „Ziedi un lirika mīlošām sirdīm” atklāšana.
- Mākslinieces no Jēkabpils Dainas Eglītes izstāde notika no 18.03.2019. līdz 30.04.2019.
- No 07.05.2019. līdz 27.06.2019. bibliotēkā bija skatāma līvānietes Ilzes Griezānes gleznu izstāde “Pieskarties mākoņiem”.
- 3. jūnijā notika RTA darbinieces Marinas Streļčenokas pirmā dzejas krājuma „Цвета любви” („Mīlestības krāsas”) prezentācijas pasākums.
- 11.septembrī RTA bibliotēkas lasītavā notika RTA multimediju dizaina speciālista Māra Justa un dzejnieces Inetas Atpiles-Jugānes kopīgi veidotās izstādes “Fotogrāfija ar vārdiem” atklāšana.
- No 05.11.2019. bibliotēkā varēja skatīt Evitas Skrebinskas gleznu izstādi “Kaleidoskops”.
- 2019.gada noslēgumā notika studentu radošo darbu izstāde Ziemassvētku noskaņās.

Bibliotēkā pieejamās literatūras apjomu studiju virziena īstenošanai skatīt 3.tabulā.

3.tabula

Bibliotēkā pieejamā literatūra studiju virziena īstenošanai

UDK indekss, nozare	eksemplāru skaits	nosaukumu skaits
008 Civilizācija. Kultūra. Progress	611	235
303 Sabiedrisko zinātņu metodes	93	32
31 Demogrāfija. Socioloģija. Statistika	1738	857
36 Sociālais nodrošinājums un sociālā palīdzība	736	216

37 Izglītība	5231	1934
5 Dabas zinātnes	7190	1668
6 Eksaktās zinātnes	9842	3392
61 Medicīna	866	451
7 Māksla	2126	1342
74 Zīmēšana un rasēšana. Dekoratīvā un lietiskā māksla. Daiļamatniecība. Dizains. Interjers	525	271
81 Valodniecība.	4823	1843
82.0 Literatūrzinātne	1113	610
9 Ģeogrāfija. Vēsture	4607	2255

2020. gada martā par ESF un IZM VISC projekta "Kompetenču pieeja mācību saturā" 8.3.1.1. pasākuma "Kompetenču pieejā balstīta vispārējās izglītības satura aprobācija un ieviešana" (8.3.1.1/16/I/002) netiešo izmaksu līdzekļiem tiks iegādātas grāmatas izglītības zinātnēs un speciālajā pedagoģijā par summu 3 194,53 EUR.

RTA studējošajiem ir pieejama RTA elektroniskās informācijas sistēma, kas darbojas LAIS ietvaros un kur studējošie var sekot studiju plāniem, nodarbību sarakstiem, vērtējumiem, reģistrēties studiju kursiem u.tml. Studiju kursu materiālus mācībspēki izvieto elektroniskajā vietnē ekursi.rta.lv, kur tie ir pieejami studējošajiem un nodrošina attālinātas mācīšanās iespējas.

RTA bibliotēkas mājas lapā pieejamas saites uz Augstskolu un speciālo bibliotēku kopkatalogu, Rēzeknes reģiona kopkatalogu, Valsts nozīmes kopkatalogu, kas nodrošina nepieciešamo resursu meklēšanu un pasūtīšanu, kas iespējama, izmantojot starpbibliotēku abonementa iespējas.

Bibliotēka strādā darba dienās no 9.00 līdz 17.00/18.00. Katru gadu pēc maģistrantūras / nepilna laika studējošo vai studiju virzienu vadības ierosinājuma bibliotēka nodrošina lasītāju apkalpošanu arī sestdienās, bet šie grafiki nav regulāri, ir pielāgoti aktuālajam pieprasījumam un atgriežas normētajā darba laikā, kad izsīkst faktiskais pieprasījums.

2.3. Finansiālā bāze

Studiju procesa veiksmīgai nodrošināšanai RTA izmanto gan valsts budžeta dotāciju, gan privātos līdzekļus. Kopš augstskolas dibināšanas 1993.gadā finansiālais stāvoklis ir vērtējams kā stabils.

Maģistra studiju programmas "Izglītības zinātnes" finansiālā bāze un studiju programmas izmaksas ir atbilstošas studiju programmas vajadzībām un īstenošanas nosacījumiem, studiju programmas finansēšanas avoti ir apzināti un finanšu resursi nodrošinās studiju programmas īstenošanu studiju rezultātu sasniegšanai. Finansējuma avoti veidojas studiju virziena "Izglītība, pedagoģija un sports" ietvaros.

RTA studiju virziena "Izglītība, pedagogija un sports" studiju programmām paredzētais finanšu nodrošinājums ietver valsts budžeta finansējumu un RTA pašu ieņēmumus.

Zinātnes bāzes finansējums un zinātniskās darbības (snieguma) finansējums netiek dalīts pa studiju virzieniem, bet novirzīts RTA zinātniskās darbības nodrošinājumam (zinātniskā personāla atalgojums, komandējuma izdevumi, grantu finansējums, datu bāzu abonēšana, kapitālie izdevumi) un zinātniskajiem institūtiem, savukārt, zinātnē nodarbinātais akadēmiskais personāls pārstāv dažādus studiju virzienus.

Studiju vietas izmaksas maģistra studiju programmā "Izglītības zinātnes" tiek noteiktas, ņemot vērā studiju vietas bāzes izmaksas, studiju programmu līmenī, ilgumu, formu, kā arī akadēmiskā personāla struktūru un studiju jomu, t.i. $1\,518,98$ (Studiju vietas bāzes izmaksa) $\times 1.1$ (minimālais studiju izmaksu koeficients) $\times 1,5$ (studiju līmeņa koeficients) $= 2506,32$ EUR

Kopumā viena LR vai ES studējošā studiju izmaksas gadā tiek prognozētas 2507,00 EUR apmērā, kas nepārsniedz Eiropas valstu izmaksas viena studenta sagatavošanai līdzīgā specialitātē. Kopējās 50 KP moduļa apguves izmaksas 1,3 gados tiek prognozētas 3133,75 EUR apmērā un 80 KP moduļa apguves izmaksas 2 gados tiek prognozētas 5014 EUR apmērā.

RTA aprēķini liecina, ka tiešās izmaksas ir 1880,25 EUR apmērā uz vienu nosacīto studentu gadā, netiešās izmaksas (izdevumi RTA darbības nodrošināšanai, tai skaitā RTA bibliotēkai, zemes nodoklis, telpu noma, īre, ēku ekspluatācijas izdevumi, telefonu abonēšanas un pakalpojumu izmaksas, komunālie pakalpojumi, tekošais remonts, īpašās programmas u.c.) uz 1 nosacīto studentu gadā ir 626,75 EUR apmērā.

Viena studējošā, kas nav ES pilsonis, studiju izmaksas gadā tiek prognozētas 3190,00 EUR apmērā.

RTA aprēķini liecina, ka viena studējošā, kas nav ES pilsonis, tiešās izmaksas ir 2 392,50 EUR apmērā uz vienu nosacīto studentu gadā, netiešās izmaksas (izdevumi RTA darbības nodrošināšanai, tai skaitā RTA bibliotēkai, zemes nodoklis, telpu noma, īre, ēku ekspluatācijas izdevumi, telefonu abonēšanas un pakalpojumu izmaksas, komunālie pakalpojumi, tekošais remonts, īpašās programmas u.c.) uz 1 nosacīto studentu gadā ir 797,50 EUR apmērā.

Studiju virziena "Izglītība, pedagogija un sports" finansējuma galvenās sadaļas veido finansējums:

- dotācija studiju virzienam studiju programmu īstenošanas nodrošināšanai 320 120 EUR,
- studējošo studiju maksa 123 590 EUR,
- finansējums literatūras iegādei un elektronisko datubāzu abonēšanai 3 263 EUR,
- finansējums uz vienu studējošo 1 810 EUR.

Akadēmiskā personāla darba apmaksa tiek noteikta saskaņā ar LR MK 05.07.2016. noteikumiem Nr.445 "Pedagogu darba samaksas noteikumi", papildus akadēmiskā darba samaksas noteikšanas RTA var tikt piemērots kvalitātes koeficients, kas tiek noteikts saskaņā ar RTA Studiju padomē apstiprinātu akadēmiskā personāla darba kvalitātes vērtēšanas kārtību, kas paredz brīvprātīgu trīspakāpju akadēmiskā personāla akadēmiskās darbības izvērtējumu studiju, zinātnes un administratīvajā jomās. Kvalitātes kritēriji ir saskaņoti ar RTA darbības un attīstības stratēģiju, kas nodrošina RTA stratēģijas un akadēmiskā personāla izaugsmes sinerģiju.

Zinātnes bāzes finansējums un zinātniskās darbības (snieguma) finansējums netiek dalīts pa studiju virzieniem, bet novirzīts RTA zinātniskās darbības nodrošinājumam (zinātniskā personāla atalgojums, komandējuma izdevumi, grantu finansējums, datu bāzu abonēšana, kapitālie izdevumi) un zinātniskajiem institūtiem,

savukārt zinātnē nodarbinātais akadēmiskais personāls pārstāv dažādus studiju virzienus.

Finansējums RTA bibliotēkas krājumu komplektēšanai netiek dalīts pa studiju virzieniem, jo bieži studiju procesā esošos bibliotēkas resursus izmanto vairāku studiju virzienu studenti. Studiju kursu nodrošinājums ar mācību un jaunāko zinātnisko literatūru un tās pieejamība ir uzskatāmi par vienu no svarīgākajiem studiju procesa kvalitātes rādītājiem. Studiju kursu mācībspēki ir atbildīgi par studiju materiālu nodrošinājumu un pieejamību savos studijuursos. Vismaz vienu reizi studiju gadā mācībspēks izvērtē mācību literatūras sarakstu studiju kursa programmā. Mācību literatūru mācībspēks plāno tā, lai nodrošinātu studiju kursa studiju rezultātu apguvi, aptvertu jaunāko nozares literatūru, nodrošinātu studenta patstāvīgā darba uzdevumu kvalitatīvu izpildi studiju kursa rezultātu sasniegšanai, tā būtu pieejama studējošajiem RTA bibliotēkā vai brīvpieklūvē elektroniskajās grāmatu krātuvēs, aptvertu jaunāko zinātnisko periodiku nozarē, tajā skaitā no Scopus, WoS u.c. datu bāzēm, kas pieejamas RTA bibliotēkas elektronisko resursu krājumā. Lai nodrošinātu savus studiju kursus ar studiju materiāliem, docētāji katra studiju gada sākumā aktualizē studiju kursā izmantojamās literatūras sarakstu, sagatavo priekšlikumus par jaunajām grāmatām, kas nepieciešamas studiju kursu īstenošanai. Fakultātes dekāns apkopotos sarakstus iesniedz Bibliotēkas vadītājam.

2.4. Materiāltehniskā bāze

Studijas notiek RTA mācību korpusā Atbrīvošanas alejā 115. Ēkas telpu kopējā platība ir 4475.10 m². No 2007.gada līdz 2013.gadam ēkā noritēja rekonstrukcijas darbi, to izmaksas sastādīja 6 350 966.97 EUR. Rezultātā IVDF ēka ir mūsdienīga un aprīkota ar signalizācijas un ugunsdrošības sistēmām. Programmas īstenošanai nepieciešamā materiāli tehniskā bāze tiek nepārtraukti atjaunota un pilnveidota. Studijām izmantojamās auditorijas ir aprīkotas ar atbilstošām mēbelēm un tehnisko aprīkojumu, t.sk. multimediju aparāturu, kas ļauj docētājiem lekcijās izmantot sociālo mediju tiešsaistes materiālus, studējošajiem prezentēt savus pētījumus multimediju prezentācijās.

Studiju programmas realizēšanai tiek izmantotas arī auditorijas ar portatīvajiem vai stacionārajiem datoriem, un projekcijas aparātiem. Fakultātes telpās un studentu dienesta viesnīcā ir pieejams bezmaksas bezvadu internets. Studiju process tiek organizēts arī Informācijas tehnoloģiju pētnieciskajā centrā (ITPC) ar platību 934 m², no kuriem – 250 m² ir datorzāles. ITPC ir moderni aprīkotas telpas, kur ir nodrošināta pieeja cilvēkiem ar speciālajām vajadzībām. Video konferences rīkošanai ir pieejamas divas telpas ar atbilstošu aprīkojumu. RTA ir iegādāts aprīkojums nelielu konferenču un starptautisku semināru tulkošanai. RTA ir nodrošināta piekļuve pilnam *Microsoft* izstrādes rīku, serveru un platformu komplektam. Īpašas programmas licences ļauj abonentiem instalēt programmatūru visos datoros mācību un zinātniskos nolūkos.

Studējošajiem ir iespēja studijām izmantot mācībspēku sagatavotos materiālus e-studiju Moodle vidē.

Studiju programmas īstenošanai var tikt izmantotas koprades telpas RTA inovāciju centrā "SalesLab". RTA studentiem pieejama dienesta viesnīca Maskavas ielā 22, bet ir paredzēts, ka 2020.g. tiks atklāta dienesta viesnīca RTA studentu pilsētiņas teritorijā Atbrīvošanas al.115, kas šobrīd tiek renovēta. Dienesta viesnīcu izmanto studējošie un viesdocētāji. Mācībspēkiem fakultātē tiek piešķirtas darba telpas, kas aprīkotas ar datortehniku un internetu. Studējošo sporta un interešu vajadzībām RTA

nodrošina telpas sporta nodarbībām, deju kolektīva, kora darbībai, profesionālās un interešu izglītības programmu apguvei.

III. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms

3.1. Studiju programmas saturs

Maģistra programmas “Izglītības zinātnes” plānojums pilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē (skat. 2.pielikumu), atbilstoši Nolikumam par Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas akadēmiskajām un profesionālajām studijām un studiju programmām, ietver:

1. 50 KP programmā, kur pilna laika klātienes studiju ilgums pilna laika studijās ir 1 gads un 3 mēneši, moduļos “Mācīšanās un mācīšana lietpratībai”, “Izglītības vadība” un “Dažādība un iekļaušanās izglītībā” divos pirmajos semestros tiek apgūti 20 KP, bet trešajā semestrī attiecīgi – 10 KP.
2. 50 KP programmā, kur studiju ilgums nepilna laika neklātienes studijās ir 1 gads un 8 mēneši, moduļos “Mācīšanās un mācīšana lietpratībai”, “Izglītības vadība” un “Dažādība un iekļaušanās izglītībā” divos pirmajos semestros tiek apgūti attiecīgi 14 KP, trešajā semestrī – 12 KP, bet ceturtajā attiecīgi – 10 KP.
3. 80 KP programmas modulī “Pedagoģija”, kur studiju ilgums pilna laika klātienes studijās ir 2 gadi, katrā no četriem semestriem tiek apgūti 20 KP.
4. 80 KP programmas modulī “Pedagoģija”, kur studiju ilgums nepilna laika neklātienes studijās ir 2 gadi un 5 mēneši, pirmajos trīs semestros katrā tiek apgūti 18 KP, ceturtajā – 16 KP. Bet piektajā attiecīgi – 10 KP.

Programmas KP sadalījumā tiek ņemts vērā Ministru kabineta 2014.gada 13.maija noteikumi Nr.240 “Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu”³⁸, kuros noteikts, ka maģistra programmā:

- 1) ne mazāk kā 20 kredītpunktu no maģistra studiju programmas apjoma ir maģistra darba izstrāde;
 - 2) pilna laika studijās ne mazāk kā 30% no maģistra studiju programmas apjoma (izņemot praksei, ja tāda ir noteikta, un maģistra darba izstrādei paredzēto apjomu) veido kontaktstundas;
 - 3) Maģistra studiju programmas obligātajā daļā, izņemot maģistra darba izstrādi, ietver attiecīgās zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpēti un teorētisko atziņu aprobāciju zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā ne mazāk kā 12 kredītpunktu apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 40 kredītpunktu, un ne mazāk kā 24 kredītpunktu apjomā, ja maģistra studiju programmas apjoms ir 80 kredītpunktu.
- Maģistra programmas “Izglītības zinātnes” **obligātās daļas** apjoms ir
- 1) 50 KP programmā ir 34 KP, no kuriem 20 KP ir maģistra darba izstrāde (“Maģistra darba izstrāde I” un “Maģistra darba izstrāde II”).
 - 2) 80 KP programmā ir 46 KP, no kuriem 20 KP ir maģistra darba izstrāde (“Maģistra darba izstrāde I” un “Maģistra darba izstrāde II”).

Maģistra programmas obligātajā daļā ir ietverti izglītības zinātņu nozares kursi izvēlētās jomas teorētisko atziņu izpētei un teorētisko atziņu aprobācijai zinātņu nozares vai apakšnozares izvēlētās jomas aktuālo problēmu aspektā: abos moduļos: “Izglītības vēsture un filozofija 21. gadsimta perspektīvā”, “Pētniecība I” un “Izglītības kvalitāte”.

³⁸ Noteikumi par valsts akadēmiskās izglītības standartu (2014) Ministru kabineta noteikumi Nr.240.

Pieejams: <https://likumi.lv/doc.php?id=266187>

Jauninājums ir kurss “Akadēmiskā prakse izglītības zinātnēs I”. Šie kursi tiek docēti vienlaikus gan īsajam, gan garajam modulim.

Garajā modulī papildus obligātajā daļā ir kursi: “Ievads izglītības zinātņu studijās”, “Psiholoģija izglītībai”, “Pētniecība II”.

Maģistra programmas “Izglītības zinātnes” **ierobežotās izvēles daļas** apjoms:

- 1) 50 KP programmā ir 16 KP, no kuriem 12 KP ir paredzēti specializācijai, bet 4 KP pēc studentu ierobežotās izvēles.
- 2) 80 KP programmā ir 34 KP, no kuriem 28 KP ir paredzēti pamatkompetenču apguvei, bet 6 KP pēc studentu ierobežotās izvēles.

Ierobežotās izvēles kursi moduļos tiek docēti vienlaikus.

50 KP programmas saturu noteica moduļu apguvei nepieciešamais saturs. Ierobežotās izvēles daļā tiek piedāvāta izvēle studēt 3 moduļos, apgūstot kursus 12 KP apjomā.

- Modulī “Izglītības vadība” apgūst kursus “Vadība un līderība izglītībā”, “Izglītības darba organizēšana un cilvēkresursi izglītībā” vai “Sporta politika un sociālā integrācija (izvēles kurss sporta virzienā domāts vadībzinātnes studentiem, kas izvēlēšies sporta vadību, kursa Izglītības darba organizēšana un cilvēkresursi izglītībā alternatīva);
- Modulī “Mācīšanās un mācīšana lietpratībai” apgūst kursus “Mācīšana un mācīšanās digitālajā laikmetā”, “Skolotāja profesionālā identitāte un pedagoģiskā meistarība”, “Izglītība ilgtspējīgai attīstībai”;
- Modulī “Dažādība un iekļaušanās izglītībā” apgūst kursus “Iekļaujošās un speciālās pedagoģijas risinājumi dažādībai”, “Inovatīvā pedagoģija dažādībā un digitālā iekļaušanās”, “Dažādības līderība”.

Ierobežotās izvēles ietvaros (kursi tiek docēti, ja piesakās vismaz 10 studenti) ir iespējams apgūt kursus 4 KP pēc studentu izvēles: “Metodisko materiālu izstrāde”, “Mentordarbība izglītībā”, “Tehnoloģiju bagātināta mācību procesa organizēšana”, “Vadības psiholoģija”, “Kritiskā domāšanas pieeja mācību procesā”, “Sociāli emocionālā mācīšana”, “Sistēmpieeja izglītības vadībā”, “Izglītības socioloģija”, “Vērtības un cilvēka paštēls kultūras kontekstā”, “Starpkultūru dialogs izglītībā”, “Vardarbība skolā”, “Vērtēšana un izvērtēšana mūsdienu pedagoģijā”.

80 KP programmas studenti apgūst pedagoģiskās, vadības un pētnieciskās pamatkompetences, nodrošinot, ka studenti, kas pirms tam nav apguvuši pedagoģiju, to apgūst šajā sadaļā, apgūstot šādus kursus 34 KP apjomā: “Mācīšana un mācīšanās transformatīvā pedagoģiskā telpā”, “Mācīšanas un mācīšanās tehnoloģijas”, “Komunikācija un pedagoģiskā sadarbība”, “Mūsdienu pedagoģija un tās nozaru sistēmas”, “Lietpratība pirmsskolas un skolas pedagoģiskajā procesā”, “Lietpratība pieaugušo un augstskolas pedagoģijā”, “Pedagoģiskā vadība sociālās transformācijas procesos”, “Akadēmiskā prakse izglītības zinātnēs II”.

Studiju kursi “Akadēmiskā prakse izglītības zinātnēs I” un “Akadēmiskā prakse izglītības zinātnēs II” tika izstrādāti un saskaņoti ar Nolikumu par praksēm RTA (skat. 10.pielikumu).

Ierobežotās izvēles ietvaros ir iespējams apgūt kursus 6 KP apjomā kopā ar 50 KP programmas moduļu studentiem pēc studentu izvēles: “Metodisko materiālu izstrāde”, “Mentordarbība izglītībā”, “Tehnoloģiju bagātināta mācību procesa organizēšana”, “Vadības psiholoģija”, “Kritiskā domāšanas pieeja mācību procesā”, “Sociāli emocionālā mācīšana”, “Sistēmpieeja izglītības vadībā”, “Izglītības socioloģija”, “Vērtības un cilvēka paštēls kultūras kontekstā”, “Starpkultūru dialogs izglītībā”, “Vardarbība skolā”, “Vērtēšana un izvērtēšana mūsdienu pedagoģijā”.

Ierobežotās izvēles kursi tiek docēti vienlaikus visu moduļu studentiem. Kursi tiek docēti, ja uz kursu piesakās vismaz 10 studenti. Studenti izdara izvēli, iestājoties

programmā, lai var laikus plānot gan programmas resursus, gan nepieļautu programmas sadrumstalotību.

Studiju programmas detalizētais saturs, kas atklājas kursa aprakstos, tika izstrādāts, pamatojoties programmā izvirzītajos mērķos, uzdevumos un sasniedzamajies rezultātos, ņemot vērā programmas izstrādātāju, darba grupas ekspertu viedokli, pieredzi, normatīvos dokumentus, starptautiskos pētījumus, rekomendācijas, darba devēju, profesionālo organizāciju rekomendācijas, aptauju rezultātus, jaunākās teorētiskās atziņas, kā arī īstenoto salīdzinājumu ar citu pasaules augstskolu piedāvājumu, kā arī pamatojoties mūsdienu izglītības aktualitātēs.

Maģistra programmas “Izglītības zinātnes” ir izstrādāta, ņemot vērā studentcentrēto pieeju, kas tika ievērota studiju programmas mērķa, uzdevumu formulēšanā un studiju rezultātu jēgpilnā noteikšanā.

Maģistra programma “Izglītības zinātnes” pielikumos ir pievienoti:

- Studiju programmas plānojums pilna laika klātienes un nepilna laika neklātienes īstenošanas formai (2. pielikumā);
- Studiju programmas atbilstības valsts izglītības standartam novērtējums (3.pielikums);
- Studiju programmas kursu apraksti (4. pielikums);
- Studiju kursu/moduļu kartējuma tabulas (5. pielikums).

3.2. Studiju programmas īstenošanas mehānisms

Maģistra studiju programmas īstenošanas mehānisms paredz studentiem apgūt noteiktu KP skaitu, piedaloties mērķtiecīgā studiju procesā, līdzdarbojoties klātienes nodarbībās, kā arī strādājot patstāvīgi vai sadarbojoties grupās ar citiem studentiem, secīgi īstenojot studiju kursā noteiktos uzdevumus, apgūstot izvirzītos sasniedzamos rezultātus. Maģistra studiju programma tiks īstenota divās formās: **pilna laika klātienē un nepilna laika neklātienē. Pilna laika klātiene tiks piedāvāta latviešu un angļu valodā, bet nepilna laika klātiene – latviešu valodā. Angļu valodā tiks piedāvāts apgūt 50 KP programmas A daļas kursus, kā arī moduļa “Izglītības vadība” kursus.**

Studijas pilna laika klātienē tiks plānotas, ņemot vērā studentu iespējas apmeklēt nodarbības nedēļas ietvarā. Studijas nepilna laika neklātienē tiks plānotas ievirzes sesijās un eksāmenu sesijās.

Studiju process tiks organizēts, gan sekojot labākajām akadēmiskajām tradīcijām, gan ieviešot jauninājumus augstskolas didaktiskajā procesā. Studiju procesā tiks ņemtas vērā studentu mācīšanās vajadzību daudzveidība, izvēloties pedagoģiskās metodes, veicinot studentu mācīšanās motivāciju, pašrefleksiju un līdzdalību studiju procesā. Programmas īstenošanā tiks izmantotas daudzveidīgas mācīšanas metodes:

- lekcijas un semināri, kuros tiek izmantotas ne tikai dažādas informācijas nodošanas metodes, bet arī diskusijas, grupu darbi u.c. aktīvās darba formas, kas ir kā papildinājums teorētiskajam materiālam par aktuālām problēmām izglītības zinātnēs;
- mācību ekskursijas, pēc iespējas rosinot studentus apzināt teorijas un prakses vienotību, kā arī iepazīt dažādas prakses vietas.
- sociālo tīklu un brīvpieejas tehnoloģisko risinājumu izmantošana nodarbībās, veidojot tehnoloģiju bagātinātu mācību vidi, modelējot modernu un dinamisku mācību procesu; studiju organizēšana e-vidē, piedāvājot E-vides materiālus, patstāvīgos darbus, izmantojot ieteikto un studentu izraudzīto literatūru. Tiks izmantotas E-studijas (*Moodle*) piedāvātās iespējas, *Skype*.
- starppārbaudījumi, patstāvīgie darbi – referāti, esejas, zinātnisko rakstu analīze, praktisko gadījumu analīzes, prezentāciju gatavošana, novērojumu veikšana un

analīze, interviju īstenošana un analīze, modelēšanas uzdevumu īstenošana, pašrefleksija u.c.;

- iesaiste pētnieciskās grupās, sadarbības grupu veidošanā;
- pētījuma projektu izstrāde un prezentācija;
- zinātniski pētniecisko darbu izstrāde un aizstāvēšana.

Mācību metodes tiks izvēlētas atbilstoši katra kursa izvirzītajiem mērķiem, specifikai un plānotajiem studiju rezultātiem. Studiju fiziskā vide veicinās studentcentrētas pieejas īstenošanu: auditorijas ir pārveidojamas grupu darbam, individuālajam darbam, studenti varēs izmantot digitālās tehnoloģijas. Jāuzsver, ka docētāji jau šobrīd izmanto lekciju ne tikai kā priekšlasījumu, bet integrē tajā aktīvās mācību metodes, stimulējot diskusijas un organizējot darbu mazajās grupās. Aktīvās mācību metodes plaši tiks izmantotas semināru nodarbībās. Ar šo metožu palīdzību docētāji radīs demokrātisku un brīvu gaisotni mācību procesā, kas savukārt stimulēs studentu personības izaugsmi. Turklāt šīs metodes ir iespējams izmantot arvien vairāk, jo studentiem kļūst pieejamā arvien plašāks klāsts mācību literatūras, ko viņi paši var iepazīt tiešsaistē.

Jaunveidojamā maģistra programmā paredzēts, ka studentiem būs iespēja praktiski darboties, pilnveidojot pedagoģiskās, vadības un pētnieciskās kompetences attīstību, maģistrantiem būs iespēja aktīvi līdzdarboties kursā “Akadēmiskā prakse izglītības zinātnēs I” un “Akadēmiskā prakse izglītības zinātnēs II”, kur tiks piedāvāts iesaistīties gan pētnieku grupās, profesoru asistenta praksē studiju procesa vadīšanā bakalaura līmeņa studentiem, recenzējot bakalaura līmeņa darbus, iesaistoties starptautisko un vietējo konferenču organizēšanā, projektu vadīšanā, sadarbības pasākumu un citu LU un fakultātei nozīmīgu notikumu organizēšanā, īstenojot zinātnisko komunikāciju. Studenti iesaistīsies akadēmiskā personāla iniciētos pētījumos un sociālās aktivitātēs sabiedrībā, tādējādi gūstot nozīmīgu pieredzi, izmantojot un aktualizējot studijās apgūto praksē.

Studentus plānots iesaistīt pētījumos, ko īsteno RTA Reģionālistikas zinātniskā institūta laboratorijas.

Studentu pētniecisko kompetenču pilnveide notiks ikvienā kursā studiju procesā atbilstoši izvirzītajiem studiju sasniedzamajiem rezultātiem, kur pētniecisko kompetenču attīstība ir prioritāra.

Kopumā studējošo noslodze atbilst 40 akadēmisko stundu darbam par vienu kredītpunktu (no kurām 12 akadēmiskās stundas (pilna laika klātienē) vai 4 akadēmiskās stundas (nepilna laika neklātienē) ir kontaktstundas, savukārt pārējās paredzētas patstāvīgajam darbam. Katrā kursā ir aprakstīts, kāda veida patstāvīgais darbs studentiem būs veicams, kā tas tiks vērtēts. Studentiem tiks dota iespēja strādāt gan individuāli, gan pāros, gan grupās.

Studiju procesā, lai visiem studentiem nodrošinātu atbalstu, tiks piedāvātas regulāras klātienes konsultācijas (konsultāciju laiki tiks izziņoti katra studiju gada un katra studiju semestra sākumā), kur apspriest gan aktuālos studiju, gan citus jautājumus, kā arī neklātienes konsultācijas (izmantojot Skype vai citus saziņas līdzekļus).

Vērtēšana

Korekti formulēti studiju rezultāti veicina studentu izpratni un līdzatbildību par savu mācīšanos, pašvērtēšanu un izpratni par saņemto novērtējumu. Studiju procesā docētāji izmanto studiju mērķim un plānotajiem studiju rezultātiem atbilstīgas metodes, pārbaudes formas un vērtēšanas kritērijus.

Studiju kursa apguve tā noslēgumā tiek vērtēta 10 ballu skalā saskaņā ar Latvijas Republikas Ministru kabineta noteikumiem Nr.141, Nr.512, Nr.240 un Nolikumam par studiju kursu eksāmeniem un ieskaitēm Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā, vadoties pēc šādiem kritērijiem: iegūto zināšanu apjoms un kvalitāte; iegūtās prasmes; iegūtā

kompetence atbilstīgi plānotajiem studiju rezultātiem. Lai students varētu kārtot noslēguma pārbaudījumu, viņam ir jānokārto sekmīgi starppārbaudījumi. Programmā kursa starppārbaudījumi parasti tiek vērtēti 10 ballu skalā. Starppārbaudījumu kopējais vērtējums ir ne mazāk kā 40% no kopējā kursa vērtējuma. Kursa noslēgumā tiek izmantoti mutiski/rakstiski eksāmeni. Līdz ar to studējošo zināšanu novērtēšana un pastāvīgā darba kontrole tiek veikta semestra ietvaros paralēli studiju darbam, proti, novērtēšanai ir nepārtraukts raksturs. Tas, pirmkārt, nodrošina atgriezenisko saiti starp studējošo un docētāju noteiktā studiju kursā, ļaujot mācībspēkam novērtēt jau realizētu kursa sadaļu apguves līmeni un, līdz ar to, arī pasniegšanas kvalitāti. Otrkārt, tas nodrošina reāla, nepārtraukta studiju darba norisi. Katra studiju kursa prasības kredītpunktu iegūšanai un to īpatsvars kopējā kursa novērtējumā ir skaidri norādīts studiju kursa aprakstā, kā arī tiek ziņots studējošajiem pirmo divu nodarbību laikā.

Studiju procesā tiks veicināta studentu mobilitāte vienu semestri studējot ārzemju augstskolās (t.sk. studiju rezultātu atzīšana), tādējādi bagātinot studiju procesu.

Īstenojot iekšējo kvalitātes nodrošināšanas politiku, studiju programmas tiek īstenotas tā, lai studenti tiktu iedrošināti aktīvi iesaistīties studiju procesa pilnveidošanā. Pastāv kārtība un procedūras studentu ierosinājumu iesniegšanai un sūdzību risināšanai, studentu apelāciju izskatīšanai. Studiju procesa pilnveidē tiek izvērtēti un ņemti vērā studentu aptauju rezultāti.

3.3. Studiju programmas kvalitātes nodrošināšanas sistēma

2016.gada RTA Senāta sēdē tika apstiprināta Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas darbības un attīstības stratēģija 2016.–2023. gadam. Stratēģijā definēts RTA vispārējais mērķis – stiprināt RTA stratēģisko lomu Latgales reģionā, Latvijas un Eiropas augstākās izglītības un zinātnisko institūciju sistēmā, pozicionējot sevi kā tehnoloģiju akadēmiju, pievēršoties daudznozaru tehnoloģisko risinājumu izstrādei, apguvei, izpētei, popularizēšanai un pielietošanai, aktualizējot starpdisciplinārās saiknes būtisko lomu augstākās izglītības un zinātnes attīstībā Latvijā, primāri mazinot Latgales reģiona attīstību kavējošos faktorus, garantējot inovatīvu tradicionālajām tautsaimniecības nozarēm, radošajai un kultūras industrijai nepieciešamo produktu izstrādi un praktisku realizāciju, un noteikti stratēģiskie mērķi un uzdevumi studiju un mūžizglītības attīstībā, zinātniskajā darbībā un inovāciju attīstībā, cilvēkresursu pārvaldībā un infrastruktūras attīstībā, finanšu plānošanā un projektu īstenošanā.

Lai nodrošinātu RTA vispārējā mērķa un stratēģisko mērķu izpildi, RTA ir jāņem vērā ārējās prasības kvalitātes nodrošināšanai un sadarbības partneru un iesaistīto pušu viedoklis. Lai realizētu mērķus un uzdevumus, RTA izmanto attīstības un plānošanas dokumentus un iekšējo kvalitātes vadības sistēmu (turpmāk – KVS).

RTA kvalitātes vadības sistēma tiek uzturēta, pamatojoties uz prioritātēm augstākajā izglītībā, ko izvirza Eiropas augstākās izglītības telpas standarti un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanā un Augstskolu likums. Kvalitātes procesus RTA uzrauga kvalitātes vadības sistēmu speciālists, kura pienākumos ietilpst analizēt, izstrādāt, ieviest un uzturēt RTA kvalitātes vadības sistēmu.

RTA kvalitātes vadības sistēma (KVS) ir izstrādāta atbilstoši Izcilības modelim (*EFQM- the European Foundation for Quality Management*), ņemot vērā arī Eiropas asociācijas kvalitātes nodrošināšanai augstākajā izglītībā izstrādātos Standartus un vadlīnijas kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (*ESG- Standards and Guidelines for Quality Assurance in European Higher Education Area*) un ISO9000:2015 standarta rekomendācijas un ieteikumus. RTA kvalitātes politika ir vērsta uz RTA misijas īstenošanu, ilgtspējīgu attīstību un stratēģisko mērķu

sasniegšanu, nodrošinot kvalitatīvu, standartiem un normatīvo aktu prasībām atbilstošu studiju procesu un zinātnisko darbību. RTA ir apstiprināts KVS ieviešanas plāns līdz 2020.g., kas ir pieejams RTA mājas lapā. RTA ir izstrādātas un iedzīvinātas visas procedūras, kas skar studiju kvalitātes vadību, uzraudzību un pilnveidošanu. No 2005.g. RTA darbojas studiju kvalitātes vadības sistēma un aptver visas galvenās studiju darba jomas: studiju procesa atbilstību RTA attīstības stratēģijai, akadēmiskā personāla, studiju programmu, studiju procesa, infrastruktūras, finansēšanas u.c. kvalitātes aspektus (skat.4.tabulu).

4.tabula

**RTA iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmas atbilstība Augstskolu likuma
5.punkta 2.¹ daļā norādītajam**

Nr. p.k.	Atbilstoši Augstskolu likuma 5. panta 2. ¹ daļai augstskola/ koledža, īstenojot iekšējās kvalitātes nodrošināšanas sistēmu, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti:	Atbilst	Daļēji atbilst	Ne-atbilst	Pamatojums
1.	Iedibināta politika un procedūras augstākās izglītības kvalitātes nodrošināšanai	x			RTA kvalitātes rokasgrāmata RTA studiju kvalitātes vadības sistēma
2.	Izstrādāts mehānisms RTA studiju programmu veidošanai, iekšējai apstiprināšanai, to darbības uzraudzīšanai un periodiskai pārbaudei	x			Nolikums par akadēmiskajām un profesionālajām studijām un studiju programmām RTA, RTA studiju virzienu un studiju programmu ikgadēja pašnovērtēšanas sistēma Izveidotas RTA studiju virzienu ekspertu padomes
3.	Izveidoti un publiskoti tādi studējošo sekmju vērtēšanas kritēriji, nosacījumi un procedūras, kas ļauj pārlicināties par paredzēto studiju rezultātu sasniegšanu	x			Izstrādāta studiju rezultātos balstīta studiju kvalitātes sistēma, Nolikums par studiju kursu eksāmeniem un ieskaitēm, Nolikums par valsts un gala pārbaudījumiem. Pieejama RTA mājaslapā, RTA studenta rokasgrāmatā.
4.	Izveidota iekšējā kārtība un mehānismi akadēmiskā personāla kvalifikācijas un darba kvalitātes nodrošināšanai	x			RTA cilvēkresursu attīstības plāns, Akadēmiskā personāla attīstības vadlīnijas, Nolikums par RTA docētāju, Akadēmiskā personāla darba kvalitātes vērtēšanas kārtība, Profesionālās pilnveides programma augstskolu didaktikā
5.	Nodrošināts, ka tiek vākta un analizēta informācija par studējošo sekmēm, absolventu nodarbinātību, studējošo apmierinātību ar studiju programmu, par akadēmiskā personāla darba efektivitāti, pieejamiem studiju līdzekļiem un to izmaksām, augstskolas darbības	x			Studējošo aptaujas, Ikgadējie studiju programmu pašnovērtējuma ziņojumi, RTA gada pārskati

	būtiskiem rādītājiem.				
6.	Augstskolas vai koledžas, īstenojot kvalitātes nodrošināšanas sistēmas, garantē studiju virziena nepārtrauktu pilnveidi, attīstību un darbības efektivitāti	x			Ikgadējie studiju virzienu pašnovērtējuma ziņojumi, RTA studiju virziena ekspertu padomes

RTA nolikumu, noteikumu un citu iekšējo normatīvo dokumentu izstrādē un to izpildes kontrolē iesaistās RTA Studentu padomes pārstāvji. Studenti darbojas šādās RTA institūcijās: Satversmes sapulcē, Senātā un Senāta komisijās, Studiju padomē, Zinātnes padomē, Stipendiju komisijā, Kredītu piešķiršanas komisijā, Fakultātes domē.

Visi RTA darbinieki ir atbildīgi par Kvalitātes politikas, procedūru un vadības sistēmas ieviešanu un uzturēšanu, uzņemas atbildību par kvalitāti un iesaistās kvalitātes nodrošināšanā. Darbinieku atbildību, tiesību un pienākumu formulējumi ir norādīti amatu aprakstos un procedūrās visām darba funkcijām, kas ietekmē darba kvalitāti.

Izvērtējums studiju programmas atbilstībai Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standartiem ir pievienots 5.pielikumā.

3.4. Ieinteresēto pušu iesaiste studiju programmas pilnveidē

Izglītība un izglītības zinātnes ir neatņemama sabiedrības dzīves daļa, kurā iesaistās procentuāli liels iedzīvotāju skaits, un tam ir milzīgs potenciāls, lai ietekmētu sabiedrībā notiekošo valsts un Eiropas līmenī, veidojot paliekošu ietekmi uz dažādām dzīves jomām - ne tikai pašu izglītības politiku un tās īstenošanu mūža garumā, bet arī kultūru, veselību, sociālo iekļaušanos, sportu, sekmējot ekonomisko izaugsmi. Darba devējiem arvien biežāk dažādās jomās ir nepieciešami darbinieki, kam ir gan vadības, gan pedagoģiskā kompetence, gan kas ir spējīgi kvalitatīvi īstenot pētniecisko darbību.

Izglītības nozarē augsti kvalificēta darbaspēka nozīme ir īpaši būtiska. Izglītības un zinātnes ministrijas dati liecina, ka vispārējā izglītībā nodarbināti, valstī kopumā no vispārizglītojošajās dienas skolās 2016./2017. mācību gadā strādājošajiem 28 520 pedagogiem 8 711 ir maģistra grāds, savukārt 1002 pedagogiem ir zinātniskais grāds³⁹ (skat.5.tabulu).

5.tabula

Pedagogu skaits ar maģistra un doktora grādu

Pedagogu skaits	Maģistra grāds	Dr. zinātnisko grādu
28 520	8711	1002

Raksturojot skolotāju izglītības attīstību laika posmā no 1970. gada līdz 2013.gadam un atsaucoties uz Mācību un mācīšanās starptautisko pētījumu (*Teaching and Learning International Survey*) OECD TALIS 2013 Starptautiskā izglītības vides pētījuma Latvijas dalībnieku datiem, tiek apstiprināts, ka liela daļa no visiem aptaujātajiem skolotājiem ir ieguvuši maģistra grādu (31%±2,4%), tad seko maģistra

³⁹ LR vispārizglītojošo dienas skolu pedagogu sadalījums pēc izglītības 2016./2017.m.g.
<http://www.izm.gov.lv/lv/publikacijas-un-statistika/statistika-par-izglitiba/statistika-par-visparejo-izglitiba/2016-2017-m-g>

grādam pielīdzināmā izglītība ($25\% \pm 2,4\%$), bakalaura grāds vai tā ekvivalents ($25\% \pm 2,6\%$) un visbeidzot – otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība.⁴⁰

Lai jaunveidojamo maģistra izglītības programmu izveidotu kvalitatīvu, atbilstošu jaunākajām sabiedrības un darba tirgus prasībām, likumsakarīgi programmas izstrādes procesā bija piesaistīt projekta ārējos ekspertus, tādējādi nodrošinot padziļinātu vērtējumu, balstoties uz izdarītajiem secinājumiem izveidotu maģistra līmeņa programmu, kas atbilst potenciālo studentu mācību vajadzībām.

Iespējamo klientu vajadzības tika noskaidrotas:

- 1) Īstenojot Strukturētu interviju ar 14 respondentiem;
- 2) Analizējot 223 kvalitātes indikatoru (tiek izmantoti skolu novērtēšanā);
- 3) Īstenojot Aptauju (N=186).

Strukturētā intervijas raksturojums un iegūtie secinājumi

Viedokļu apkopojums tika veidots, iesaistot astoņu vispārizglītojošo skolu vadītājus un/vai vietniekus (dažādi reģioni un skolu tipi) un divus nesen izglītības zinātņu maģistra grādu ieguvušus pedagogus, kas strādā vispārizglītojošajā skolā, kopumā 14 intervētie.

Izvērtējot potenciālo un iespējamo absolventu nodarbinātības perspektīvas Latvijas vispārizglītojošās skolās, tika secināts secināts, ka LR normatīvie akti nekādā veidā nenosaka maģistra grāda nepieciešamību darbam izglītības iestādēs (un nekādā veidā nestimulē tā iegūšanu), kā arī katastrofālu kvalificētu pedagogu (ar atbilstošu augstāko izglītību, kas nav saistīta ar maģistra grāda iegūvi) trūkumu Latvijas skolās, izglītības iestāžu vadītāji maģistra grādu izglītībā neuzskata par nodarbinātību veicinošu nosacījumu.

Tomēr izteiktajos viedokļos atklājas aktuāla nepieciešamība pēc pedagogiem, kas spēj ieviest jaunas metodes, lietpratīgi izvērtēt to rezultativitāti, “iziet ārpus savas komforta zonas”, eksperimentēt un pieņemt kompleksus pedagoģiskus risinājumus. Visbiežāk izglītības iestāžu vadītāji šīs kompetences saista ar pedagoģisko meistarību, kas nav tieši attiecināma uz maģistra līmeņa izglītību, bet maģistra izglītības programmās ir mērķtiecīgi pilnveidojama.

Izglītības iestāžu vadītāji apliecina, ka maģistra programma ir viena no iespējam pedagogam, kurš ir motivēts izaugsmei, iegūt zināšanas, pieredzi un plašāku skatījumu, tomēr atzīst, ka to neuzskata par izšķirošu saistībā ar pedagoga profesionālo veikspēju.

Vienlaikus ir minēts, ka valstī ir akūti nepieciešami pedagoģijas pētniecības un metodiskie centri, lai veidotu jaunas, zinātniski pamatotas pieejas un pedagoģiskā procesa pilnveide skolās nebūtu atkarīga no “fanātiķu entuziasma”, bet būtu valstiski plānots, sistēmisks process, kurā prakse cieši saistītos ar jaunākajām atziņām un pētniecību, akcentējot maģistra līmeņa izglītības aktualitāti šādu pieeju īstenošanai.

Absolventu iegūto prasmju un kompetenču atbilstība darba tirgus un nozares attīstības tendencēm ir vērtēta:

a) analizējot vispārējās izglītības iestādes darbības un izglītības programmas īstenošanas kvalitātes līmeņu aprakstus un nosakot, kādas ir attiecīgās izglītības zinātņu maģistram nepieciešamās kompetences saskaņā ar Latvijas kvalifikāciju ietvarstruktūru (LKI 7.līmenis), lai nodrošinātu kvalitatīvas vispārējās izglītības īstenošanu;

b) apkopojot astoņu (dažādu reģionu un tipu) Latvijas izglītības iestāžu vadītāju viedokli (intervijas), un secinot par izglītības zinātņu maģistram nepieciešamajām kompetencēm veiksmīgam darbam vispārizglītojošajā skolā konkrētos kontekstos;

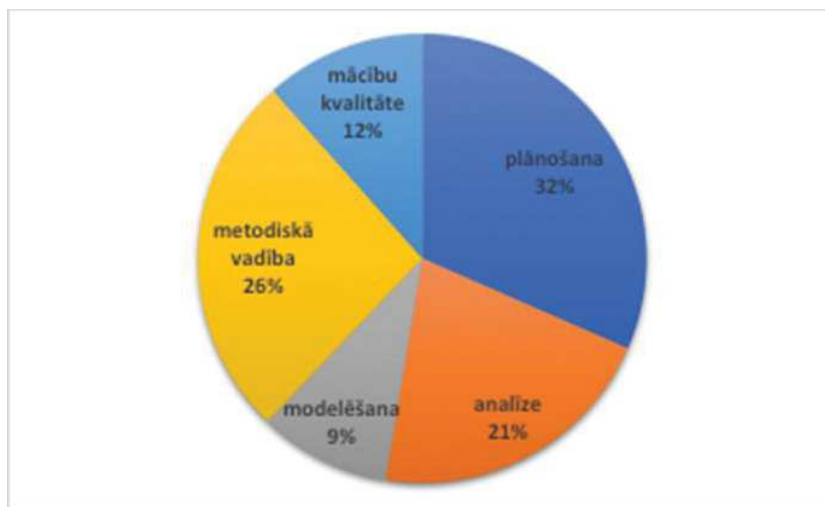
⁴⁰ Monogrāfija “Skolotāji Latvijā un pasaulē”, Andreja Geskes redakcijā, Rīga, 2015
<http://sf.viaa.gov.lv/library/files/original/SkolotajiLatvijaUnPasaule.pdf>

c)izvērtējot izglītības satura reformas nostādnes un virzību, izglītību mūsdienīgai lietpratībai un identificējot izglītības zinātņu maģistram nepieciešamās kompetences pārmaiņu procesu īstenošanai vispārējās izglītības iestādēs.

Kvalitātes indikatoru izvērtējums.

Analīzes rezultātā ir iegūti šādi secinājumi:

a) izvērtējot 233 kritērijus, saskaņā ar kuriem šobrīd tiek aprakstīta izglītības iestādes darba kvalitāte (skatīt http://viaa.gov.lv/library/files/original/06_IKVD_Metod_ieteik_pasvertesanai_upd.pdf), ir secināts, ka 69 no tiem (aptuveni 20%) ir cieši saistīti ar kompetencēm, kas specifiskas maģistra līmeņa izglītībai, pārējie – ar pedagoga profesionālajām kompetencēm un administratīvā darba prasmēm. Attēlā (skat.1.att.) ilustrēts galveno darbības jomu īpatsvars (indikatoru skaits), kuru kvalitāti nosaka profesionālā kompetence maģistra līmenī.

1. attēls. Galveno darbības jomu īpatsvars

Ilustrācija pamato secinājumu, ka jomas, kurās visizteiktāk nepieciešama izglītības maģistra kompetence, ir procesu analīze, analīzes rezultātos pamatota iestādes attīstības un procesu plānošana, kā arī lietpratība metodiskā darba vadībā.

b) maģistra grāds izglītības zinātnēs darbam vispārējās izglītības iestādē netiek izvirzīts kā prasība nevienā no kontekstiem – tā nepieciešamību nenosaka ne profesijas standarts, ne finansēšanas nosacījumi, ne skolu prakse.

Tomēr, ņemot vērā mūsdienīgas izglītības pamatnostādnes – virzību uz kompetenču pieeju, skolu autonomijas palielināšanos izglītības piedāvājuma modelēšanā, mūsdienīgu izglītības procesu vadību un iekļaujošas izglītības īstenošanu –, maģistra līmeņa kompetences pedagogiem un izglītības vadītājiem vispārējā izglītībā kļuvušas izšķirošas, lai nodrošinātu pierādījumos balstītu izglītības kvalitāti, inovācijas un nozares attīstību pārmaiņu kontekstā.

Attiecināmās vispārējās izglītības iestāžu vajadzības:

- procesu plānošana, izvērtēšana, prognozēšana;
- metodiskā darba vadība;
- spēja rīkoties/domāt/plānot/analizēt starpdisciplināri;
- prasme analizēt izglītības procesu rezultativitāti (t.sk. izstrādāt analīzes metodiku);

- argumentēta izglītības iestādes attīstības plānošana (t.sk. prasme kontekstualizēt un lietot nozarē aktuālo pētījumu rezultātus);
- izpratne par izglītības sistēmas ‘kopainu’ un atsevišķo posmu/komponentu sasaisti.

Galvenais izglītības maģistra kompetences vadmotīvs – starpdisciplināritāte.

c) Ņemot vērā izglītības politikas virzību uz izglītību mūsdienīgai lietpratībai, izglītības iestādēs ir nepieciešami pārmaiņu aģenti, kas spēj izprast un apgūt aktuālo izglītības pārmaiņu būtību, kā arī īstenot tās reālos kontekstos (ievērojot pedagogu trūkumu, novecošanos, tehnoloģiju iespējas u. tml.).

Tātad, neskatoties uz reālo (pragmatisku apsvērumu noteiktu) situāciju izglītības iestādēs, lai īstenotu reformu ieceres, pedagogiem ir nodrošināmas iespējas pilnveidot savu akadēmisko un profesionālo potenciālu maģistra līmeņa programmās. Tas saistīts arī ar pedagogu profesionālās pilnveides iespēju nodrošināšanu, kas paralēli plašam tālākizglītības kursu piedāvājumam un noteikumiem pedagogu tālākizglītībai dod iespēju būtiski paaugstināt pedagogu kvalifikāciju, ievirza augstāka akadēmiskā/profesionālā līmeņa darbībā un mērķtiecīgi sagatavo speciālistus darbam nenoteiktās situācijās, kas aktuālas izglītības reformu situācijā (spēj ģenerēt jaunas idejas, izvērtēt to īstenošanas riskus, lietot metodoloģiski pilnvērtīgu argumentāciju, izvērtējot situācijas/rezultātus/iespējas).

Aptaujas anketas izveide un secinājumi

Lai izvērtētu jaunizveidotās maģistra programmas piedāvājuma atbilstību darba tirgus un potenciālo reflektantu vajadzībām, 2019. gada martā tika izstrādāta aptaujas anketa “Anketa par jaunveidojamās maģistra programmas "Izglītības zinātnes" saturu”. Anketās tika integrēti gan tie secinājumi, kas izrietēja no intervijām, indikatoru analīzes, tāpat tika analizēta teorija par skolotāju interesi un motivāciju studēt maģistra līmeņa studijās⁴¹. Anketa tika elektroniski izplatīta sociālajos tīklos, LU, LiePU, DU, RTA studentiem un sadarbības partneriem – skolām.

Kopumā anketu aizpildīja 186 respondenti, no kuriem lielākais vairums bija vecumā no 25 līdz 50 gadiem (skat. 2.att.).

⁴¹ Arar K., Zuzovsky R., Donitsa-Schmidt, S., Trumper R. & Barak, J. (2018). Teachers' motivations for master's degree programs in education in Israeli teacher training institutions and the implications for government policy-making concerning those programs. *Asia-Pacific Journal of Teacher Education*. Doi: <https://datubazes.lanet.lv:4876/10.1080/1359866X.2018.1542661>

Akkerman, S., & Bakker, A. (2011). Boundary crossing and boundary objects. *Review of Educational Research*, 81, 132–169. Assessible: https://www.researchgate.net/publication/233862027_Akkerman_S_F_Bakker_A_2011_Boundary_crossing_and_boundary_objects_Review_of_Educational_Research_81_132-169

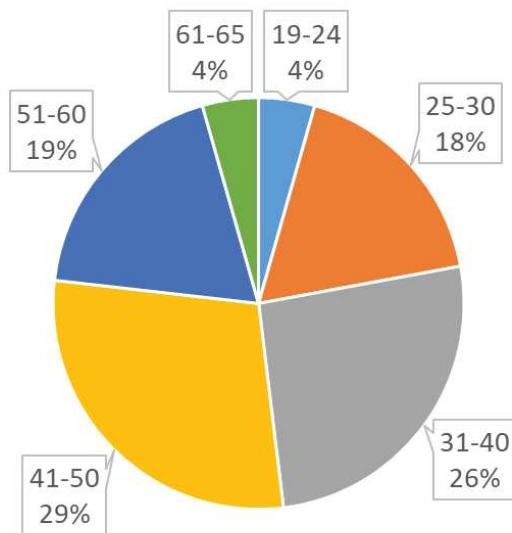
Beresford-Dey, M., Holme, R.(2018). Optional assessment submission within Master's-level learning: teachers' perceptions. *Professional development in education* Volume: 44 Issue: 3 Pages: 428-443.

Deci, E.L, Ryan, R.M. (1994). Promoting Self – determined Education. *Scandinavian Journal of Educational research*. Vol 38, No1. 3-14. Accessible: https://www.researchgate.net/publication/248960376_Promoting_Self-determined_Education

Nghia, T., L. H. (2018). Vietnamese Students' Learning Motivations for Master's Programmes: Implications for Curriculum Development and Pedagogical Practice ORCID Icon. *Journal of Further and Higher Education*. Doi: <https://datubazes.lanet.lv:4876/10.1080/0309877X.2018.1444742>

Snoek, M., Enthoven, M., Kessels, J., Volman, M. (2017). Increasing the impact of a Master's programme on teacher leadership and school development by means of boundary crossing. *International Journal of Leadership in Education*, Volume 20, Issue 1, Pages 26-56. Doi: <https://datubazes.lanet.lv:4876/10.1080/13603124.2015.1025855>

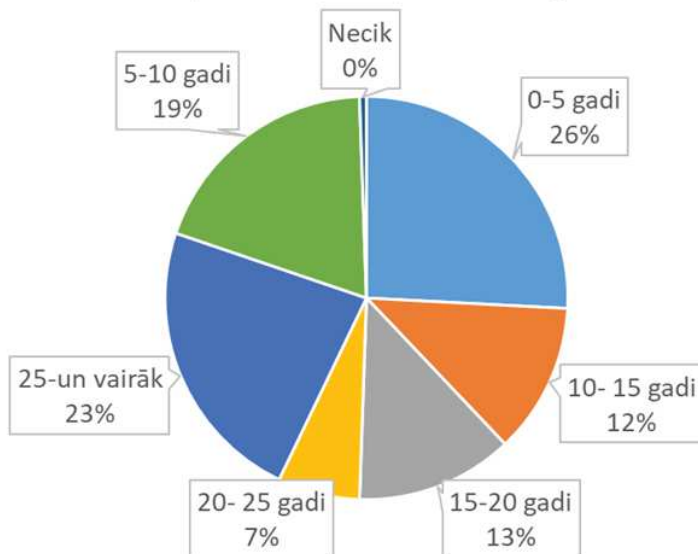
Respondenta vecums

2.attēls. Respondentu vecums

Raksturojot respondentu darba stāžu, var secināt, ka lielākā respondentu daļas darba stāžs izglītībā bija no 0-15 gadiem (skat. 3.att.). Respondenti kopumā plaši pārstāv nozari, strādājot dažādās izglītības pakāpēs.

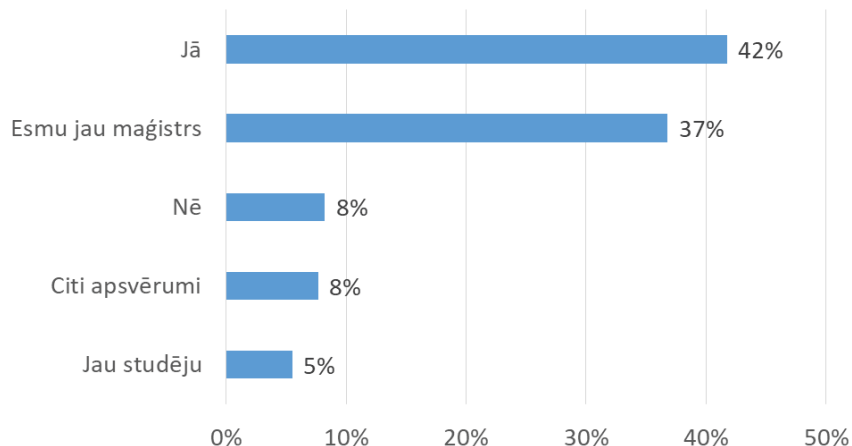
Respondenta darba stāžs izglītībā

3.attēls. Respondentu darba stāžs

Anketas rezultāti norāda, ka respondentiem ir interese studēt maģistra līmeņa programmā. Lielākā daļa aptaujāto respondentu, kam vēl nebija maģistra grāda, norādīja uz vēlmi studēt maģistratūrā (skat. 4.att.).

Respondenta vēlme studēt

4.attēls. Respondentu vēlme studēt maģistrantūrā

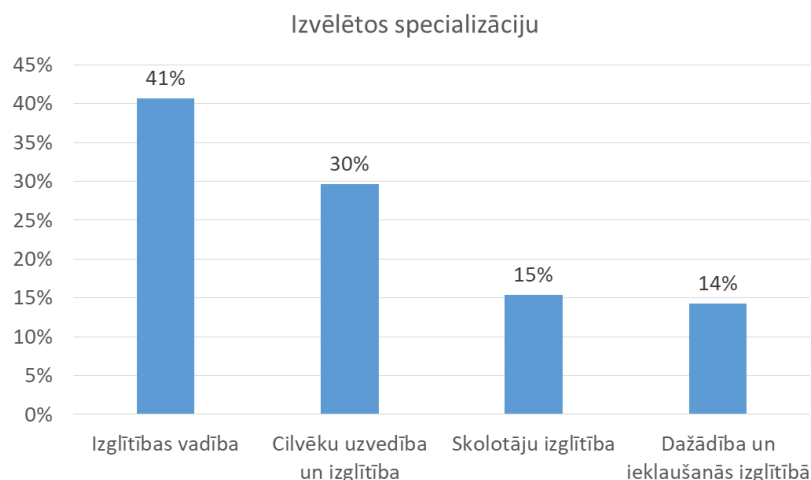
Lielākā daļa respondentu norādīja, ka viņu motivācija studēt maģistrantūrā saistās ar mērķtiecīgu vēlmi pilnveidot savu pedagoģisko kompetenci, vēlmi iegūt plašāku kopainu un starpdisciplināru skatījumu uz izglītībā notiekošo, kā arī motivāciju piedalīties izglītības procesa plānošanā un īstenošanā izglītības iestādē (skat. 5.att.). Nozīmīgi faktori respondentiem bija arī iespēja pilnveidot savas vadītāja kompetences un iespēja kļūt par pārmaiņu līderi. Tas norāda, ka visbiežāk ir minēti iekšējie motivācijas faktori. Lai gan anketā bija iespēja atzīmēt tādas atbildes kā paaugstināts atalgojums u.c., kas norāda uz ārējiem faktoriem, respondenti tos izvēlējās salīdzinoši maz. 9. attēlā var aplūko 8 visbiežāk nosaukto motivāciju studēt maģistra līmeņa programmā.

Motivācija studijām

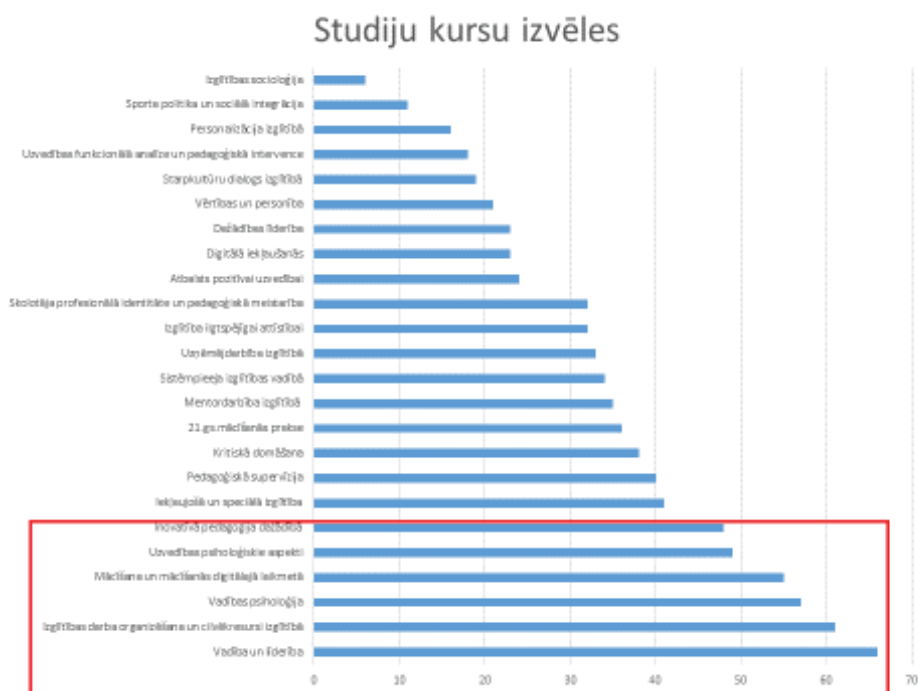
5.attēls. Respondenta motivācija (biežāk minētie faktori)

Vienā no anketas daļām tika piedāvāts izvēlēties vienu no moduļiem: “Skolotāju izglītība” (šobrīd programmā– “Mācīšanās un mācīšana lietpratībai”) un “Dažādība un iekļaušanās izglītībā”, “Izglītības vadība” un “Cilvēka uzvedība un izglītība” (RTA netiks piedāvāta), kā arī tika piedāvāts izteikt brīvi viedokli par vēl citām specializācijām vai tēmām, ko respondenti vēlētos apgūt maģistra līmeņa studijās. Izvēle liecina, ka vislielākā daļa respondentu izvēlētos moduli “Izglītības vadība”, nākamā izvēle būtu “Cilvēka uzvedība un izglītība”, tad sekotu “Skolotāju izglītība” un “Dažādība un iekļaušanās izglītībā”. (skat. 6.att.)

6.attēls. Specializāciju izvēle

Respondentu atbildes liecina, ka visi moduļi ir aktuāli. Tālāk tika uzdots jautājums par iespējamajiem kursiem, kas respondentus interesētu (skat. 7.att.).

7.attēls. Kursu izvēle

Izanalizējot respondentu atbildes, varēja secināt, ka vislielāko interesi ir izraisījuši kursi “Vadība un līderība”, kā arī “Izglītības darba organizēšana un cilvēkresursi izglītībā”, “Vadības psiholoģija”, kas attiecīgi saskan ar respondentu interesi par moduli “Izglītības vadība”. Kā nākamais vislielāko interesi izraisījis kurss “Mācīšana un mācīšanās digitālajā laikmetā”, kas attiecināms uz moduli “Skolotāju izglītība”, “Uzvedības psiholoģiskie aspekti”, kas attiecināms uz moduli “Cilvēka uzvedība un izglītība”, “Inovatīvā pedagogija dažādībā”, kas attiecas uz moduli “Dažādība un iekļaujošā izglītība”.

Respondentiem anketā bija dota iespēja brīvi izteikt priekšlikumus par iespējamajiem kursiem katrā specializācijā. Respondentu ieteikumi tika apkopoti. Vislielākais ieteikumu klāsts bija modulī “Skolotāju izglītība”, bet vismazākais – “Cilvēka uzvedība un izglītība”. Visi ieteikumi tika attiecīgi apkopoti tālākajam darbam.

Secinājumi:

1. Respondenti pietiekami plaši pārstāv nozarē strādājošos;
2. Nozarē strādājošajiem ir motivēta interese par studijām maģistrantūrā;
3. Šobrīd lielākā daļa respondentu atzīst, ka iestādes īpaši nemotivē darbiniekus studijām. Tas ir viens no iespējamajiem maģistra programmas riskiem;
4. Respondentus visizteiktāk motivē vēlme pilnveidot savu pedagogisko kompetenci vai iespējas iegūt starpdisciplināru skatījumu par notiekošo nozarē. Tas norāda, ka akadēmiskajā programmā ir iekļaujama arī pedagogisko un vadības kompetenču apguve;
5. Izglītības vadības virziens ir izteikti pievilcīgākais respondentu skatījumā;
6. Visi četri moduļi ir saņēmuši respondentu interesi, procentuāli vismazākā interese ir par moduli “Dažādība un iekļaujošā izglītība”;
7. No tiem, kuri vēlas studēt, salīdzinoši mazāk pievilcīgs šķiet “Skolotāju izglītības”(pašreiz pārformulēta kā “Mācīšanās un mācīšana lietpratībai”) studiju virziens;

Pamatojoties uz izdarītajiem secinājumiem, tika ieteikts:

1. konkretizēt programmas mērķi, akcentējot pedagogisko, vadības un pētniecisko kompetenču apguvi;
2. precizēt «Skolotāju izglītības» moduļa nosaukumu, iespējams, ka nosaukums neatpoguļo patieso skolotāju vajadzību, respondenti ir izteikuši interesi padziļināti studēt jautājumus, kas saistās ar mācīšanu un mācīšanos, piemēram, kursi “Mācīšana un mācīšanās digitālajā laikmetā”, “Kritiskā domāšana”, “21. gadsimta mācīšanās prakse”, kā arī ar konsultēšanas iespējām, ko liecina interese par kursu “Pedagogiskā supervīzija”, kas norāda, ka interese par šo moduli ir;
3. paplašināt iespēju studentiem ierobežotās brīvās izvēles ietvarā izvēlēties lielāku kursu klāstu, papildināt ar respondentu norādītajiem aktuālajiem kursiem.

Secinājumi un ieteikumi tika kopīgi izanalizēti starpaugstskolu sanāksmē 12.04.2019., piedaloties LU, LiepU, DU, RTA ekspertiem un ārējiem ekspertiem – darba devējiem. Sanāksmē tika precizēti moduļu un kursu nosaukumi. Piemēram, sākotnējais moduļa “Skolotāju izglītība” nosaukums tika mainīts uz “Mācīšanās un mācīšana lietpratībai”, kā arī katrā modulī ietverti papildus jauni kursi. Lielāks kursu piedāvājums tika ietverts programmas sadaļā, kur studenti var izvēlēties kursus. Tika precizēts programmas mērķis.

Mūsdienās pedagogiem tiek nodrošinātas plašas tālākizglītības iespējas, to nosaka un paredz kā obligātu LR normatīvie dokumenti, tomēr tieši maģistra līmeņa izglītība nodrošina sistēmisku un sistemātisku zināšanu apguvi, profesionālās kompetences pilnveidi, īpašu nozīmi piešķirot pētnieciskās kompetences attīstībai, kuras ietvaros tiek pārbaudīti teorijā balstīti praktiski risinājumi, tādējādi pilnveidojot praksi.

Tādējādi maģistra programmas veidotāju galvenais izaicinājums bija, izveidot tādu programmu, kas motivētu studēt maģistra līmeņa studijās, nodrošinot aktuālu profesionālo vajadzību risināšanu, atrisināt profesionālos jautājumus, ar kuriem darba ņēmēji sastopas savā ikdienā.

Par studiju programmas aktualitāti liecina arī nozares pārstāvju atsauksmes, kurās argumentēta studiju programmas nepieciešamība (skat. 7. pielikumu).

Studiju programmas absolventu potenciālās nodarbinātības iespējas koncentrējas izglītības sektorā, taču neaprobežojas ar to. Plašas darba iespējas rodamas jebkurā institūcijā, kas plāno, transformē un sistēmiski īsteno organizācijas un tās kopienas dalībnieku grupu izaugsmi dažādās mērķtiecīgās profesionālās pilnveides aktivitātēs.

IV. Mācībspēki

4.1. Mācībspēku atlases kritēriji

Studiju programmas viens no nozīmīgākajiem kvalitātes nodrošināšanas faktoriem ir mācībspēki, kuri ir augsti kvalificēti speciālisti attiecīgo zinātņu nozaru, tostarp arī izglītības zinātņu nostādņu jautājumos. Mācībspēki sekmīgi spēj sabalansēt teorētiskos un praktiskos jautājumus, akcentējot zināšanas, kas nepieciešamas pedagoģiskajā darbībā un pētniecībā.

Lai nodrošinātu kvalitatīvu un inovatīvu studiju programmas īstenošanu, programmā iesaistāmo mācībspēku atlasei izmantoti vairāki kritēriji, lai studiju kursu vadītāji būtu kvalificēti, zinātniski un metodiski sagatavoti docētāji, noteiktās studiju jomas speciālisti, kuri savā darbā izmanto mūsdienīgas pieejas.

Kā obligātie mācībspēku atlases kritēriji ir:

1. mācībspēku kvalifikācijas atbilstības normatīvo aktu noteiktajām prasībām;
2. zinātniskās pētniecības virziens/intereses atbilst studiju programmas saturam;
3. atbilstošas valsts valodas un svešvalodu zināšanas.

Tāpat studiju programmas realizācijā iesaistītie mācībspēki tika vērtēti pēc šādiem papildus kritērijiem:

1. profesionālā pilnveide inovāciju augstākās izglītības sistēmā jomā;
2. praktiska pieredze darbā izglītības iestādē vai veikta stažēšanās izglītības iestādēs;
3. zinātniskā pieredze pirmsskolas/skolas/augstskolas pedagoģijā, iekļaujošajā izglītībā vai izglītības vadībā;
4. piedalīšanās konferencēs, projektu darbā;
5. dalība Eiropas Sociālā fonda projektā "Kompetenču pieeja mācību saturā".

Studiju programmā iesaistītā akadēmiskā personāla nodrošināšanā ir nepieciešama izteikta orientācija uz inovācijām izglītības jomā, teorijas un prakses sasaistes nodrošināšanu.

Informācija par iesaistāmo mācībspēku atbilstību norādītajiem izvēles kritērijiem apkopotas 6.tabulā (precizējoša informācija atrodama mācībspēku biogrāfijās un zinātniskās pētniecības rezultātu apkopojumā 8. pielikumā).

6. tabula

Programmas mācībspēku atbilstība norādītajiem izvēles kritērijiem

Nr.	Vārds Uzvārds	Grāds, studijas doktorantūrā	Amats	Profesionālā pilnveide inovāciju augstākās izglītības sistēmā jomā	Praktiskā pieredze darbā izglītības iestādē/veikta stažēšanās izglītības iestādē	Zinātniskā pieredze pirmsskolas,skolas, augstskolas pedagoģijā/iekļaujošajā izglītībā/izglītības vadībā	Piedalīšanās konferencēs, projektos, darbos	Dalība projektā "Kompetenču pieeja mācību saturā"
1.	Jānis Dzerviniks	Dr.paed.	Prof.	x	x	x	x	
2.	Velta Ļubkina	Dr.paed.	Prof.	x		x	x	
3.	Sanita Lazdiņa	Dr.philol.	Prof.	x		x	x	x

4.	Iveta Mietule	Dr.oec.	Prof.	x		x	x	
5.	Mārīte Rozenfelde	Dr.paed.	Asoc.prof.	x	x	x	x	x
6.	Aina Strode	Dr.paed.	Asoc.prof.	x		x	x	
7.	Gunārs Strods	Dr.paed.	Asoc.prof.	x		x	x	
8.	Iluta Arbidāne	Dr.oec.	Asoc.prof.	x		x	x	
9.	Angelika Juško-Štekele	Dr.philol.	Asoc.prof.	x	x		x	
10.	Vladislavs Malahovskis	Dr.hist.	Asoc.prof.	x	x		x	x
11.	Svetlana Ušča	Dr.paed.	Doc.	x	x	x	x	
12.	Līga Danilāne	Dr.paed.	Doc.	x		x	x	
13.	Aivars Kaupužs	Dr.paed.	Doc.	x	x	x	x	
14.	Ilga Prudņikova	Dr.paed.	Vadošā pētniece					
15.	Ēriks Kalvāns	Dr.psych.	Doc.	x		x	x	
16.	Rasma Tretjakova	Dr.biol.	Doc.	x	x		x	
17.	Inta Rimšāne	Dr.sc.admin.	Vadošā pētniece	x		x	x	
18.	Jānis Poplavskis	Dr.paed.	Viesdoc.	x	x	x	x	x
19.	Mārtiņš Spridzāns	Mg.paed., doktorants	Vieslekt.	x	x	x	x	
Papildus kursu īstenošanā iesaistītie docētāji								
20.	Ērika Teirumnieka	Mg.chem., pabeigts doktorantūras teorētiskais kurss	Lekt.	x	x		x	
21.	Antra Kļavinska	Dr.philol.	Doc.	x	x		x	

4.2. Mācībspēku kvalifikācijas atbilstība normatīvo aktu prasībām

Studiju virzienā strādājošo mācībspēku kvalitatīvais sastāvs atbilst Augstskolu likuma prasībām. Studiju virziena realizācijā iesaistītā akadēmiskā personāla kvalifikācija ir atbilstoša studiju programmas specifikai un īstenošanas nosacījumiem, kā arī normatīvo aktu prasībām izglītības jomā. Vēlētais akadēmiskais personāls ir profesionāli savā zinātnes nozarē, kas apliecinājuši kompetenci nozares pētniecībā, e-vides izmantošanā studiju procesā, kā arī piedalījušies nacionālajos un starptautiskajos projektos, izstrādājuši zinātniskos rakstus, mācību līdzekļus vai monogrāfijas. Studiju programmas īstenošanā ir piesaistīti arī profesionāli savā specialitātē ar praktiskā darba stāžu vispārējā izglītībā.

Studiju programmas īstenošanā iesaistītais personāls uzskaitīts 7.pielikumā, norādot mācībspēka zinātnisko grādu un/ vai profesionālo kvalifikāciju, amatu, īstenotos studiju kursus.

Kā apliecina 6.tabulas dati un studiju programmas īstenošanā iesaistītā personāla uzskaitījums 8.pielikumā, studiju programmas īstenošanā iesaistīti kopumā 21 mācībspēks, no kuriem 19 ir ar doktora grādu (90%) un 2 – ar maģistra grādu (10%), no kuriem 1 ir doktorants un 1 ir pabeidzis doktorantūras teorētisko kursu. No 19 vēlētajiem mācībspēkiem 10 ir profesori un asociētie profesori, 5 docenti, 2 vadošie pētnieki. Vēlēto mācībspēku īpatsvars studiju programmā ir 90 %.

4.3. Mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšana

RTA akadēmiskā personāla (AP) stratēģiskās plānošanas mērķis ir stiprināt augstskolas cilvēkkapitālu, sekmējot tā atjaunotni un starptautisko konkurētspēju. Mācībspēku plānošana RTA notiek saskaņā ar “RTA cilvēkresursu attīstības plānu 2019.-2023.gadam” un “RTA akadēmiskā personāla attīstības vadlīnijām 2016.-2020.gadam”, kas izriet no “RTA darbības un attīstības stratēģijas 2016.-2023.gadam”. Citus ar akadēmiskā personāla plānošanu saistītus jautājumus RTA reglamentē “Nolikums par akadēmiskajiem amatiem RTA”, “Nolikums par RTA docētāju”, “Mācību metodisko izstrādņu un zinātnisko pētījumu plānošanas, uzskaites, kontroles un apmaksas noteikumi”, “Akadēmiskā personāla attīstības vadlīnijas 2016. - 2020.gadam”, “RTA akadēmiskā personāla studiju darba apjoma plānošanas un uzskaites kārtība”, “RTA akadēmiskā personāla darba kvalitātes vērtēšanas kārtība” u.c. dokumenti.

Mācībspēku kvalifikācijas paaugstināšanai RTA regulāri organizē nodarbības profesionālās pilnveides programmā “Inovācijas augstākās izglītības sistēmā”, nodrošināt regulāru, plānveidīgu un mērķtiecīgu RTA akadēmiskā personāla zināšanu pilnveidi augstskolu didaktikā, augstākās izglītības inovācijās, tehnoloģiju jomā, svešvalodās, saziņas, starpkultūru komunikācijas un multilingvisma u.c. jautājumos. RTA nodrošina administratīvo atbalstu jaunajiem docētājiem, konsultējot studiju un zinātnes menedžmenta, RTA digitālo sistēmu izmantošanas jautājumos. Mācībspēku darba novērtēšana RTA ir ieviesusi uz rezultātiem balstītu novērtēšanas sistēmu, kas paredz koeficienta piemērošanu mācībspēka pedagoģiskajam un zinātniskajam darbam saskaņā ar RTA normatīvajos aktos nostiprinātiem kritērijiem. Mācību metodiskās darbības stimulēšanai RTA ir izveidots fonds, no kura tiek apmaksāta mācību grāmatu un tālmācības studiju kursu izstrāde. Zinātniskās darbības veicināšanai RTA ir izveidusi fondu, kas ļauj katram zinātniskā personāla loceklim gadā izmantot 400 EUR konferencēm un starptautiskajam publikācijām ārpus RTA.

V. Pielikums

Pielikumu saraksts

Pielikums	Pielikuma Nr.
I. Studiju programmas atbilstība studiju virzienam	
Studiju programmas salīdzinājums ar citu augstskolu/koledžu studiju programmām	1.pielikums
II. Studiju saturs un īstenošanas mehānisms	
Studiju programmas plānojums visām paredzētajām studiju programmas īstenošanas formām	2.pielikums
Studiju programmas atbilstība valsts izglītības standartam	3.pielikums
Studiju kursu apraksti (latviešu un angļu valodā, kur attiecināms)	4.pielikums
Studiju kursu kartējums	5.pielikums
Studiju programmas atbilstība Standartu un vadlīniju kvalitātes nodrošināšanai Eiropas augstākās izglītības telpā (ESG) 1. daļas standartiem	6.pielikums
Darba devēju un profesionālo organizāciju atsauksmes	7.pielikums
III. Mācībspēki	
Studiju programmas īstenošanā iesaistīto mācībspēku saraksts	8.pielikums
Mācībspēku ar studiju programmu saistīto pēdējo sešu gadu zinātnisko publikāciju saraksts	
recenzējamās izdevumos vai pētniecības vai mākslinieciskās jaunrades sasniegumu saraksts	
Mācībspēku biogrāfijas (Curriculum Vitae) Europass formātā	
IV. Studiju programmas atbilstība normatīvo aktu prasībām	
RTA Senāta lēmums par studiju programmas izveidi.	9.A pielikums
Dokumentu, kas apliecina, ka RTA studējošajiem nodrošinās iespējas turpināt izglītības ieguvu citā studiju programmā vai citā augstskolā vai koledžā (līgums ar citu akreditētu augstskolu vai koledžu), ja studiju programmas īstenošana tiks pārtraukta.	9.B pielikums
Dokumentu, kas apliecina, ka RTA studējošajiem garantē zaudējumu kompensāciju, ja studiju programma RTA rīcības (darbības vai bezdarbības) dēļ netiek akreditēta vai tiek atņemta studiju programmas licence un studējošais nevēlas turpināt studijas citā studiju programmā.	Ietverts studiju līgumā 9.Dpielikums
Augstākās izglītības padomes atzinums atbilstoši Augstskolu likuma 55. panta otrajai daļai.	9.C pielikums
Apliecinājums, ka akadēmisko studiju programmu akadēmiskais personāls atbilst Augstskolu likuma 55. panta pirmās daļas trešajā punktā noteiktajām prasībām un par studiju programmas īstenošanā iesaistāmo mācībspēku attiecīgo svešvalodu prasmi vismaz B2 līmenī atbilstoši Eiropas Valodas prasmes novērtējuma līmeņiem (līmeņu sadalījums pieejams tīmekļvietnē www.europass.lv), ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot svešvalodā, vai latviešu valodas prasmi vismaz B2 līmenī, ja studiju programmu vai tās daļu paredzēts īstenot latviešu valodā un mācībspēks vidējo vai augstāko izglītību nav ieguvis latviešu valodā.	Ietverts 8.pielikumā
Studiju līguma paraugs.	9.D pielikums
Par studiju programmas apgūšanu izsniedzamā diploma paraugs.	9.E pielikums
RTA nolikums par ārpus formālās izglītības apgūto vai profesionālajā pieredzē iegūto kompetenču un iepriekšējā izglītībā sasniegtu studiju rezultātu atzīšanai.	9.F pielikums
Nolikums par praksēm un līguma par praksi paraugs	10.pielikums